

Titile

SATAYOGIA MANJARI

Auth:

Madhura Krishnamurthy
Sastoy

Publ

Jyotishka Vignana Kendralam

Rajamahendravaram

శ త యో గ మం జ రి

(నూరు రాజయోగముల సంపుటము)

(శ్రీ వెంకటేశ్వర దైవజ్ఞ విరచితము)

ఆంధ్రానువాదకుడు

మధుర కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి

(వ చు ర న)

జ్యోతిష విజ్ఞాన తేస్త్రిము

రాజమహేష్వరము

ప్రథమ ముద్రణము 1000 ప్రతులు

సర్వహక్కులు అనువాదకునివి

ప్రాప్తిస్థానము.

జ్యోతిష విజ్ఞాన కేంద్రము

సరింపేట, రాజమండ్రి-4.

చెల : రు. 15-00

ముద్రణ :

మహేశ్వరి ప్రింటింగ్ & బైండింగ్ వర్క్స్

సరింపేట - రాజమండ్రి.

ఉ పో ద్ధా త ము

శతయోగమంజరి యను నూరు రాజయోగములయొక్క సంపుటిని శ్రీ వేంకటేశ్వర శర్మయను ప్రాచీన దై వజ్ఞుడు రచించినట్లు గ్రంథారంభమందు 'కథ్యతే వేంకటేశే' అని, గ్రంథాంతమందు

శ్రీ వేంకటేశ కృపయా వేంకటేశ్వర శర్మణా !

నిర్దిష్టయం విజయతే యోగానాం శతమంజరీ ।

అను శ్లోకమువలన స్పష్టమగుచున్నది. ఈతని దేశకాలాదులను గురించి తెలియజేయ.

ఈ చిన్న పుస్తకమును 1923వ సం॥రములో గోదావరి తీర మందున్న మద్దూరు గ్రామ వాస్తవ్యులు జ్యోతిశ్శాస్త్ర పండితులు అగు శ్రీమాన్ చక్రవర్తుల శ్రీనివాసాచార్యులుగారు తమచే రచియింపబడి ప్రకటింపబడిన 'శ్రీ జాతకామృతసార'మను జాతక గ్రంథముయొక్క చివరలో ముద్రించిరి. దీనికి తాత్పర్య వివరణ ములు వ్రాయలేదు. 1981వ సం॥రములో శ్రీ చల్లా నాగేశ్వరశర్మ గారు శ్రీ చల్లా లక్ష్మీనృసింహశాస్త్రిగారిచే వ్రాయబడిన తెలుగు తాత్పర్యముతో కూడిన శతయోగమంజరిని ప్రకటించిరి. శ్రీ బెంగుళూరు సూర్యనారాయణరావుగారు (బెంగుళూరు) దీనిని ఇంగ్లీషులోని కనువదించి ప్రకటించినట్లు వినియుంటిని కాని నేనా గ్రంథమును చూడలేదు. మోతీలాల్ బనారసీదాన్, (ఢిల్లీ) వారు శ్రీ గోపేశకుమార సింఘాగారి హిందీ అనువాదముతో నీ శతయోగ మంజరిని 'త్రిఫల' అను జాతక గ్రంథములో ప్రకటించిరి. ఈ గ్రంథములో కేవలము 87 యోగములు వరకు మాత్రమే మూలము లభించినట్లు. శతయోగావళియను నామాంతరముగల యీ పుస్తకము లభించినట్లు, శతయోగమంజరి అను గ్రంథము శతయోగావళి అను గ్రంథము రెండును ఒకటియే అనుటకవశమున్నట్లు వ్రాసినారు

వారి గ్రంథములో కొన్ని శ్లోకములు, కొన్ని యోగములు లేవు. ఈ గ్రంథము సమగ్రముగ నుండుటచేత దీనిని తెలుగు తాత్పర్య వివరణ ములతో ప్రకటించితిని. ఇందు ఒక యోగమునకు సంబంధించిన మూల శ్లోకము లభించలేదు. కొన్ని యోగములు బృహజ్ఞాతకాది గ్రంథములందు చెప్పబడిన యోగములు గలవు. గ్రంథకర్త బహు గ్రంథములకు పరిశీలించి యాయా గ్రంథములందుత్తమయోగములుగ పేర్కొనబడిన వానినన్నింటిని చేర్చి యీ గ్రంథమును రచించెనని తోచుచున్నది.

కొన్ని యోగముల పేర్లలోకూడ నామభేదము చూపబడినది. వీనికి గ్రంథాంతరముల సహాయముతో నా బుద్ధికి తోచినంతవరకు వివరణమును వ్రాసితిని. పండితులీ గ్రంథములోగల గుణ దోషము లను బాగుగ విచారించి పరిశీలించి లోపములను తెలిపినచో ద్వితీయ ముద్రణమందు సరిచేసుకొందును. గ్రంథముకు సకాలములో ముద్రించి యిచ్చిన శ్రీ చుపేశ్వరి ప్రింటింగు ప్రెస్ వారికి నా కృతజ్ఞతలను తెలుపుకొనుచుంటిని.

రాజమండ్రి
1.12. 1996

ఇట్లు
బుధజనవిధేయుడు
మధుర కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి

శ త యో గ మ ం జ రి

* వి ష యా ను క్ర మణీ క *

యోగనామము	పేజి	యోగనామము	పేజి
యోగనిర్ణయ పద్ధతి	1	16 దుర్గేశయోగము	15
1 కుసుమయోగము	2	17 అర్థయోగము	16
2 చామరయోగము	2	18 త్రికూటయోగము	17
3 చక్రయోగము	3	19 చామరయోగము	17
4 నాగయోగము	3	20 శివయోగము	18
5 నాభియోగము	4	21 విష్ణుయోగము	18
6 భేరీయోగము		22 చతుర్ముఖయోగము	19
7 పద్మయోగము		23 గారీయోగము	20
8 వసుమద్యోగము		24 లక్ష్మీయోగము	21
9 పవ్వతయోగము	10	25 శారదయోగము	22
10 కాహళీయోగము	11	26 కలానిధియోగము	23
11 శ్రీయోగము	11	27 దేవేంద్రయోగము	24
12 మృదంగయోగము	12	28 మదనయోగము	25
13 శారదయోగము	14	29 మాలాయోగము	26
14 సుఖయోగము	14	30 విభావసుయోగము	26
15 సామాజ్యయోగము	15	31 నాళయోగము	27

యోగనామము	పేజీ	యోగనామము	పేజీ
32 కార్మకయోగము	27	52 చిత్రయోగము	41
33 ఇంద్రయోగము	28	53 వృష్టియోగము	42
34 గదాయోగము	29	54 చండికాయోగము	42
35 రవియోగము	30	55 భూపయోగము	43
36 పారిజాతయోగము	30	56 నాశీరయోగము	44
37 గంగాప్రవాహయోగము	31	57 శంతకయోగము	45
38 గజయోగము	32	58 ముసలయోగము	45
39 శుభయోగము	34	59 చంద్రికాయోగము	46
40 అమరయోగము	34	60 దండయోగము	46
41 కామినీయోగము	34	61 రసాతలయోగము	47
42 నాశీకయోగము	35	62 యుగ్మయోగము	46
43 విద్యుద్వ్యోగము	35	63 అంగుళయోగము	47
44 భద్రయోగము	36	64 భించలేదు	—
45 నృపయోగము	36	65 భవ్యయోగము	48
46 ధూనుయోగము	37	66 భోగియోగము	48
47 మృగయోగము	37	67 గానుడయోగము	49
48 గాంధర్వయోగము	38	68 దేవయోగము	50
49 చండయోగము	39	69 ధర్మయోగము	50
50 నాగేంద్రయోగము	40	70 క్రోధయోగము	54
51 మకుటయోగము	40	1 జయయోగము	55

యోగనామము	పేజీ	యోగనామము	పేజీ
72 అంగయోగము	56	87 క్షేమయోగము	71
73 గోళయోగము	56	88 యూషయోగము	72
74 గోయోగము	57	89 ఛత్రియోగము	73
75 మాదతయోగము	58	90 సముద్రయోగము	73
76 శ్రీమద్వ్యోగము	58	91 చక్రయోగము	74
77 సులాభయోగము	59	92 కేదారయోగము	74
78 అధిలాభయోగము	60	93 కేశరియోగము	75
79 దురంధరయోగము	60	94 ఆయురోగ్యము	75
80 అధ్యక్షయోగము	64	95 ఉత్తమయోగము	76
81 ఇష్టపాలయోగము	64	96 ధనాకర్షణయోగము	76
82 రాజయోగము	67	97 ఉపచయయోగము	77
82 రాజపదయోగము	68	98 కులవర్ధనయోగము	77
84 అమోఘయోగము	69	99 వాహనయోగము	78
85 శృంగాటయోగము	69	100 జయయోగము	79
86 త్రిలోచనయోగము	70		

వివిధ యోగానుక్రమణిక సమాప్తము.

శ్రీరస్తు
శ్రీమహాగణాధిపతయేనమః॥

శత్రుయోగమంజరి (జాతకయోగావళి)

ఆంధ్ర తాత్పర్య వివరణ సహితము

శ్లో॥ శ్రీమన్నారదగర్గాదీన్ ధ్యాత్వాజ్ఞాత్వాచరన్మతమ్ ।
కథ్యతే వేంకటేశేన శ్రీయోగశతమంజరీ ॥ 1

తా. శ్రీ నారద, గర్గాదిమహర్షులనుధ్యానించి, వారి మతములను బాగుగ తెలుసుకొని వేంకటేశ్వరుడను నేను శతయోగమంజరి యను జాతకయోగములను చెప్పవంటిని.

శ్లో॥ జననకాలముస్ఫుటికృత్యభేదాన్భావాంశ్చశాస్త్రతః ।
శ్రీగురుక్త్యనుభూతిభ్యాం హారికం ఫలమీరయేత్ ॥ 2

తా. జాతకు జననకాలమును నిర్దుష్టముగ నుండునట్లు స్పష్టముచేసి, గ్రహముల స్ఫుటములను, తన్వాదిభావములను శాస్త్రోక్త మార్గముచే తెన్నగనుణించి, గురుపశేష శాస్త్రవచనములను, తనయొక్క అనుభవమును ఆధారముచేసుకొని జాతకఫలములను చెప్పవలయును.

వి. జాతక పరిశీలన చేయునప్పుడు జననకాలమును శాస్త్రోక్త మార్గముచే నిర్దుష్టముగ నిర్ణయించి, ఆ కాలమునకు లగ్నాది ద్వాదశభావములను, సూర్యాది గ్రహస్థితులను స్పష్టముగ గుణించి ఫలమును తెలుపవలయుననుటచేత నీ గ్రంథమునందు చెప్పబడిన యోగములను భావస్థితి గ్రహముల నాధారముగ తీసుకొని చెప్పవలయును. ఈ గ్రంథములో చెప్పిన యోగములను భావచక్రముననుసరించి నిర్ణయించవలయును.

1. కుసుమ యోగము

శ్లో॥ లగ్నాత్సప్తమగేచంద్రే చంద్రాదష్టమగేరవా ।

గురుణాసంయుతే లగ్నే యోగః కుసుమసంజ్ఞితః ॥

తా. జన్మలగ్నమందు గురుడుండగ. లగ్నమునుండి సప్తమమందు చంద్రుడుండి, చంద్రునకు అష్టమభావమందు రవి యున్నచో 'కుసుమయోగము' అనబడును.

వి. "సంయుతే" అనుటచేత లగ్న మధ్యమములో గురుస్థితిని గ్రహించవలయును. సునుభావ మధ్యమములో గురుడుండి, సప్తమభావమధ్యమములో చంద్రుడున్నచో లగ్న సప్తమ భావములందు గురుచంద్రస్థితిచే 'గజకేశరి' యోగముకలుగును. చంద్రునకు అష్టమ భావములో రవి యుండుటచేత పూర్ణ చంద్రుడు సప్తమములో నుండి సంపూర్ణ గురుదృష్టి గలిగి యుండును.

ఈ యోగము లగ్నమందు గురుడు, ద్వితీయ సప్తమభావము లందు రవి చంద్రులుండుగసంభవించును. గురుడుదయించి యుండవలెను.

ఫ ల ము

శ్లో॥ కుసుమాభ్యేతు సంజాతో భూషాలో బంధురక్షకః ।

వింశత్యబ్దాత్పరం గ్రామపురకర్తాభవిష్యతి ॥

3

తా. కుసుమయోగమందుబుట్టినవాడు రాజ(ప్రభువు)బంధురక్షకుడు 20 సం॥రముల తరువాత గ్రామ పురాదులను నిర్మించువాడు అగును.

2. చాపయోగము

శ్లో॥ బంధుకర్మగృహాధీశావనోన్మన్యజ్జేత్రమాశ్రితౌ ।

ఉచ్చస్థో లగ్నపౌయత్ర చాపయోగస్స ఉచ్యతే ॥

4

తా. చతుర్థ దశమ భావాధిపతులు పరివర్తనమును పొందియుండగ, (అనగా చతుర్థాధిపతి దశమమందు, దశమాధిపతి చతుర్థమం

దున్నప్పడు) లగ్నాధిపతి ఉచ్చలో నుండేనేని 'చాపయోగ' మనబడును.

ఫలము

- శ్లో॥ నృపసంసది విఖ్యాతః కోశాధీశో మహాబలః ।
జాతస్తుకార్ముకే యోగే భూయాదప్తాదశాబ్దతః ॥ 5
- తా. చాపయోగమందు జన్మించిన జాతకుడు రాజాస్థానమందు గొప్ప పేరుగలవాడు, మరియు కోశాధిపతి, మహాబలసంపన్నుడు అగును. 18 సం॥ముల తరువాత యోగవంతుడగును.

3 చక్రయోగము

- శ్లో॥ కర్మస్థానగతేరాహతా కర్మేశే లగ్న సంయుతే ।
లగ్నేశేభాగ్యరాశిస్థే చక్రయోగః ప్రకీర్తితః ॥ 6
- తా. దశమభావమందు రాహువు, లగ్నమందు దశమాధిపతి, లగ్నాధిపతి భాగ్యభావమందున్నచో 'చక్రయోగము' అనబడును.
- వి. మేషులగ్న జాతకునకు పైయోగము పట్టినను ఫలము స్వల్పము. దశమాధిపతి లగ్నమందు నీచలో నుండుటచే యోగఫలము తగ్గును.
- కర్కటకలగ్నజులకు దశమాధిపతి కుజుడై లగ్నమందు నీచలో నున్నప్పడు యోగఫలము తగ్గును.
- శ్లో॥ బహుగ్రామాధినాథశ్చ సేనానీజనవందితః ।
చక్రయోగేతు విఖ్యాత ఏకవింశతివత్సరే ॥ 7
- తా. చక్రయోగజనితులు బహుగ్రామముల కధికారులు, పైన్యాధికారులు, జనులచే కొనియాడబడువారు, విశేషఖ్యాతిగలవారు అగుదురు.

4. నాగయోగము

- శ్లో॥ కర్మేశస్థాంతరాశీశే కర్మస్థానంసమాశ్రితే ।
లగ్నాధిపేనసంయుక్తే నాగయోగః శ్రీరితః ॥ 8
- తా. దశమాధిపతియున్న సవాంశాధిపతి లగ్నాధిపతితోకలిసి దశమమండున్నచో 'నాగయోగ' మనబడును.

ఫ ల ము

శ్లో॥ విద్యావినయసంపన్నో నృప పూజ్యోధనాధిపః ।
నాగయోగేతు సంజాతః షోడశాబ్దాత్పరంభవేత్ ॥ 9

తా. నాగయోగమందు బుట్టినవాడు విద్యావినయసంపన్నుడు,
రాజపూజ్యుడు, ధనవంతుడు అగును. 16 సం॥రములు నిండిన
తరువాత యోగప్రాప్తి కలుగును.

5. నాభియోగము

శ్లో॥ లగ్నాద్భాగ్యగతేజవే తల్లాభేతదధీశ్వరే ।
శుభచంద్రేణ సంయుక్తే నాభియోగ ఉదావృతః ॥ 10

తా. జన్మలగ్నమునుండి భాగ్యభావము గురుడుండగ, భాగ్యాధిపతి పూర్ణ చంద్రునితో కలిసి గురునకు లాభస్థానమందుడనేని
“నాభియోగ” మనబడును.

వి. మేష, కర్కటక లగ్నములకు భాగ్యాధిపతిగురుడై భాగ్యమం
దున్నప్పుడు భాగ్యాధిపతి గురునకు లాభములో నుడుట
సంభవముకాదు. కనుక యీరెండు లగ్నములకు నీ యోగము
వర్తించదు.

1. పృథ్వీలగ్నమునకు మకరమందు గురుడు భాగ్యభావములో
నీచలోనుండగ, భాగ్యాధిపతియగు శని చంద్రునితో కలిసి
గురునకే కాదశస్థానమందనగా లగ్నమునుండి సప్తమభావమగు
వృశ్చికములో నున్నప్పుడీ యోగము పట్టును కాని చంద్రు
నకు నీచస్థితి యగుటచేత చంద్రునకు శుభత్వము లేకపోవుట
చేత యీ యోగము ఫలించదు.

2. కన్యాలగ్నమునకు భాగ్యమందు గురుడు, సప్తమ మందు
చంద్ర శుక్రములున్నప్పుడీ యోగముపట్టును గాని చంద్రుడు
క్షీణచంద్రుడగుటచేత యీ యోగము పూర్తిగ పట్టదు.

3. వృశ్చిక లగ్నజాతకులకు భాగ్యభావమగు కర్కటకమందు

గురుడుండగ చంద్రుడు వృషభములోనుండుటచే నీ యోగము పట్టును. చంద్రుడు క్షీణచంద్రుడు కాకూడదు.

4. ధనుర్లగ్నమునకు భాగ్యభావమగు సింహమందు గురుడుండగ మిథునమందు రవిచంద్రులుండుటచేత నీయోగము పట్టును. చంద్రుడు క్షీణ చంద్రుడగుటచే పూర్ణ ఫలము కలుగదు.

5. మకరలగ్నమునకు భాగ్యభావమందు గురుడుండగ, బుధుడు చంద్రునితోఁగూడి కర్కటకములో నున్నప్పుడీ యోగము పట్టును. కాని చంద్రుడు క్షీణచంద్రుడగుటచే పూర్ణఫలము సంభవించదు.

6. కుంభలగ్నమునకు భాగ్యభావమగు తులలో గురుడు తులకు లాభభావమగు సింహమందు శుక్రచంద్రులున్నప్పుడీయోగము పట్టును. చంద్రుడు శుభుడు కాకపోవుటచేత ననగాక్షీణుడగుట చేత యీ యోగము పూర్ణ ఫలము నీయజాలదు.

7. మీన లగ్నమునకు గురుడు భాగ్యభావమగు వృశ్చికములో నుండగ, కజచంద్రులు కన్యలోనున్నప్పుడీ యోగము పట్టును. చంద్రుడు క్షీణచంద్రుడు కాకూడదు.

చంద్రునియొక్క శుభఫలదాత్రిత్వమును గురించి “జాతకసారి జాతము”లో 2 అ. 10 శ్లోకములో నిట్లున్నది.

శుక్లాదకస్య దశకే ప్రథమేతు మధ్య

వీర్యోద్వితీయ దశకేఽతి శుభప్రదోఽసా ।

చంద్రదస్త్రతియ దశకే బహువర్తితస్తు

సామ్యక్షిణాది సహితోయది శోభనస్సాయితే ।

శుక్లపాడ్యమినుండి దశమ్యంతమువరకు చంద్రుడు మధ్యమ శుభుడు శుక్లకాదశినుండి బహుళ పంచమివరకు సంపూర్ణ

శుభుడు. బహుళ షష్ఠినుండి అమావాస్యంతము వరకు బలహీనుడు. అశుభుడు అగును. శుభగ్రహ నీక్షణాదు లున్నచో పూర్ణ శుభుడగును, శుభ ఫలమునిచ్చును.

కాలాన్మృతము రీవ శ్లోకము

అష్టమ్యాపభయోశ్చ మధ్యమగత శ్శుక్లాన్తయోర్వ్యతస్యే |
 పూర్ణః క్షీణఇతిక్రమాచ్ఛతథః పూర్ణ శ్శుభో మంగళే |
 కృష్ణాదౌ దినపంచకం శుభకరం తన్మధ్యమం మధ్యమం |
 తస్యాంత్యం త్వధమాభిదం శశివశాచ్ఛ క్షేమతద్వ్యత్యయమ్ ||
 ఈ శ్లోకములో బహుళై కాదశినుండి శుక్ల పంచ మ్యంతము
 చంద్రుడధముడని పాపఫలమునిచ్చునని, శుక్ల షష్ఠినుండి
 శుక్ల దశమ్యంతము, బహుళ షష్ఠినుండి బహుళదశమ్యంతము
 మధ్యమ శుభుడనియు, మధ్యమ శుభఫలము నిచ్చుననియు,
 శుక్లై కాదశినుండి బహుళ పంచమ్యంతము సంపూర్ణ శుభుడని,
 సంపూర్ణ శుభఫలము నిచ్చుననియుగలదు. గ్రంథాంతరము
 లందు చంద్రశుభత్వా శుభత్వములను గురించి చెప్పబడిన
 యంశములనుగూడ పరిశీలించి చంద్రునకు శుభత్వముబాగుగ
 నున్నప్పడే యీ యోగము ఫలించునని చెప్పవలయును.
 గ్రంథకర్త శుభ చంద్రేణ || అని ప్రయోగించుటచేత చంద్ర
 శుభత్వమున కెక్కువ ప్రాముఖ్యము నీయవలయును.

ఫలము

శ్లో॥ నాభియోగభవో మర్త్యో విద్యావాన్విత్త వాన్సుఖం ।

రాజపూజ్యోభిషానీస్యా దేకవింశతి వత్సరే ॥

నిష్కపంచశత ప్రిప్తిర్విత్సరత్రయతస్తతః॥

తా. నాభియోగమందు జన్మించినవారు విద్య, ధనము, సుఖము,
 రాజపూజ్యత కలవారగుదురు. 21వ సం॥రమునుండి మూడు
 సం॥రములో 5 వందల నిష్కములద్రవ్యము గలవారగుదురు.
 అథగ్రహాణాం పరమోగ్ధ భాగేషు ఫలజ్ఞానాయ
 కలానియమమాహ॥

గ్రహములు తమతమ పరమోచ్చభాగలందున్నప్పుడు వారిచ్చు
 ఫలములను తెలుసుకొనుటకు గ్రహములకు కలలను చెప్ప
 చున్నాడు.

శ్లో॥ త్రింశత్కలాన్యోమమణేర్విధోస్తు కలా స, ధామోదశభూనుతస్య॥
షట్కాన్యోమమణేర్విధోస్తు కలా స, ధామోదశభూనుతస్య॥
సూనోః॥

యథేచరణాంపరమోచ్చగానాం ఫలనిరుక్తం పరిపూర్ణ మేవ॥
తుంగాంశ కే ప్రోక్తకలాను ఖేటస్థితః ప్రదాస్యత్యను
పాతితోస్యత్ ॥

తా. సూర్యునకు 30 కలలు, చంద్రునకు 16 కలలు, కుజునకు 6, బుధునకు 8, గురువకు 10, శుక్రునకు 12, శనికి 1 కలలని గ్రహించవలయును.

సూర్యాదిగ్రహములు తమతమ పరమోచ్చ భాగలందున్న ప్పడు వారికి చెప్పవడిన కలలతో పూర్ణఫల నిచ్చెదరు. పరమోచ్చ భాగలకు ముందు వెనుకలలో నున్నప్పడు అమచాలముచే గ్రహించవలయును.

6. ఛేరీ యో గ ము

శ్లో॥ లగ్నే కే పరమోచ్చస్థే ధనరాశి సమన్వితే॥
రాజ్యానాధేన సందృష్టే ఛేరీ యోగముశంఖి తమ్॥

తా. లగ్నాధిపతి ధనరాశియందు పరమోచ్చగతుడై రాజ్యాధిపతిచే చూడబడినచో ॥ ఛేరీయోగ ॥ మనబడును.

వి. లగ్నాధిపతి ధనరాశియందు (ధనభావమందు) పరమోచ్చ గతుడగుట మేషాదిద్వాదశలగ్నములందు దేనికి సంభవము కాదు. ధనరాశి శబ్దమునకు ధనస్థానములుగ గుర్తింపబడిన 2, 5, 9, 11 స్థానములలో ఏ స్థానములతో లగ్నాధిపతి పరమోచ్చను పొందుటకు సాధ్యమో ఆ రాశిని ధనరాశియని గుర్తించవలయును.

1. వృషభమునకు శుక్రదశిపతి. ఏనికి పరమోచ్చస్థానము లగ్నాదేకాదశమగు మీనము. దీనియందు శుక్రదుండి రాజ్యాధిపతియగు శనిచే చూడబడినప్పుడు,

2. కర్కాటకలగ్నమునకు చంద్రుడధిపతి. వీనికి పరమోచ్చస్థానము లగ్నాదేకాదశమగు వృషభము దీనియందు చంద్రుడుండగ రాజ్యాధిపతియగు కుజునిచే చూడబడినప్పుడు,
3. సంహలగ్నమునకు రవి అధిపతి. వీనికి పరమోచ్చస్థానము లగ్నాద్యాగ్యమగు మేషము. దీనియందు రవి యుండగ రాజ్యాధిపతియగు శుక్రునిచే చూడబడినప్పుడని చెప్పదలచినప్పుడు శుక్రునకు తృతీయదృష్టిసంగీకరించవలసియుండును. ఒకప్పుడు మేషములో దశమభావము వచ్చినప్పుడు దశమాధిపతి కుజుడగును. కుజునిచే చూడబడినప్పుడని చెప్పవలసియుండును. మేషములో రవి పరమోచ్చ భాగము 10 భా||లు చాటిన వెంటనే రాజ్యభావమారంభమై రాజ్యభావ మధ్యమము మేషమందున్నప్పుడు కుజుడు రాజ్యాధిపతి యగుటచే కుజునిచే చూడబడినప్పుడని చెప్పవచ్చును.
4. కుంభలగ్నమునకు అధిపతి శని వీనికి పరమోచ్చస్థానము లగ్నాద్యాగ్యమగుతుల. దీనియందు శని పరమోచ్చగతుడై దశమాధిపతియగు కుజునిచే చూడబడినప్పుడు,
5. మీనలగ్నమునకు గురుడధిపతి. వీనికి పరమోచ్చస్థానము లగ్నాత్పంచమమగు కర్కాటకము. దీనియందు గురుడు పరమోచ్చగతుడై నచో దశమాధిపతికూడా గురుడే యగుటచేత దశమాధిపతీక్షణము సంభవించదు.
- జాతక పారిజాతమందుగల భేరీ యోగమునకు దీనికి సంబంధము లేదు.

ఫ ల ము

శ్లో॥ భేరీయోగే వాద్యఘోషైస్సమంతాత్ ।
మత్తేభానాం బృంహితై ర్వాజినాంచ ।
హేమభిశ్చస్త్రాయమానస్తసద్భిః
షట్త్రింశాబ్దా ద్భూపతి ర్వేదవర్షేః ॥

తా. భేదయోగజాతకులు 86 సం॥ముల నుండి 40 సం॥ముల లోపున ప్రభువులగుదురు. గజతురగాది బలసంపన్నులై గొప్ప కీర్తి కలవారగుదురని తాత్పర్యము.

7. పద్మయోగము

శ్లో॥ లగ్నాద్భాగ్యాధిపాయస్తు చంద్రాద్భాగ్యాధిపశ్చయః ।
తౌ శుక్రసహితౌ భాగ్యే పద్మయోగ ఇతిరితః ॥

తా. లగ్నాత్తుభాగ్యాధిపతి, చంద్రాత్తు భాగ్యాధిపతియిద్దరు శుక్ర నిహిత కలసి భాగ్యమందున్నచో 'పద్మయోగ'మగును.

ఫలము

శ్లో॥ వరనృపవందితపాదో భూపాలకపుణ్యకృత్సదాభోగీ ।
శ్రీ పద్మయోగజాతః పంచదశాబ్దాబ్ధిరంతః పంచాభ్యై ॥ 16

తా. శ్రీపద్మయోగమునుబట్టినవారు శ్రేష్ఠులైన ప్రభువులచే పూజింపబడువారు, ప్రభువులకు కీర్తిని కలిగించువారు, భోగ వంతులు అగును. వీరి వయస్సు 15 సం॥ము నుండి 20 సం॥ లోపున యీ యోగఫలము సిద్ధించును.

8. వసుమద్యోగము

శ్లో॥ భాగ్యాద్భాగ్యేశ్వరాత్కర్మనాథేతుంగేచధర్మశే ।
కర్మాధిపేన సంయుక్తే వసుమద్యోగ ఇతిరితః ॥ 17

తా. లగ్నాద్భాగ్యభావమునుండిగాని భాగ్యాధిపతియున్న స్థానము నుండి గాని దశమాధిపతి ఉచ్చయందుగాని, ధర్మ(సవమ) స్థాన మందుగాని యుండి లగ్నాద్దశమాధిపతితో కలసినచో 'వసుమ' ద్యోగ మనబడును.

వి. పై శ్లోకమును పేరొకవిధముగ కూడ చెప్పవచ్చును.
భాగ్యాత్కర్మాధిపతి ఉచ్చయందు, భాగ్యాధిపతినుండి కర్మాధిపతి ధర్మస్థానమందుండవలయునని కూడ చెప్పవచ్చును.

వీరిద్దరిలో ఏ గ్రహమైనను లగ్నాత్తు దశమాధిపతితో కలసి నప్పుడు 'వసుమద్యోగము' కలుగును.

1. భాగ్యభావమునుండి దశమాధిపతి ఉచ్చయందుగాని, ధర్మ భావములోగాని యుండి లగ్నాద్దశమాధిపతితో కలసినను,
2. భాగ్యేశ్వరునినుండి దశమాధిపతి ఉచ్చయందుగాని, ధర్మ భావములో గాని యుండి లగ్నాద్దశమాధిపతితో కలసినను "వసుమ"ద్యోగము కలుగును.

సూ:- ఫలదీపికలోగల వసుమద్యోగమునకు దీనికి సంబంధము లేదు.

ఫలము

శ్లో॥ పరస్పర వందితచరణో భూపాలః కర్మకృజ్జనాధ్యక్షః |
వసుమద్యోగే జాతశ్చత్వారింశాత్పరం నవాబ్దేషః | 18

తా. వసుమద్యోగ జాతుకులు శత్రుకాలచేతకూడ పూజింపబడు వారు, భూపాలకులు, ప్రజలకు సేవచేయువారు, జనసంఘాధ్యక్షులు అగుదురు. వీరికి 40 సం॥రములనుండి 49 సం॥రములలోపున నీయోగఫలములు గలుగును.

9. పర్వత యోగము

శ్లో॥ విలగ్ననాథస్థిత రాశినాథః
కేంద్రత్రికోణో పగతోయదిస్సార్థః |
మూలత్రికోణేయ దివాస్వగేహే
యోగోమహాస్పర్వత నామధేయః | 19

తా॥ లగ్నాధిపతియున్న రాశినాథుడు జన్మలగ్నమునుండి కేంద్రకోణములందుగాని, తన మూలత్రికోణ, స్వక్షేత్ర రాశులందుండెనేని "పర్వతయోగ"మనబడును.

ఫలము

శ్లో॥ గ్రామపురాణామీశో లోకేశ్వరత వానరుగ్గతశ్చ |
ఖ్యాతః పర్వతయోగే పంచత్రింశాబ్దతఃపరం భూయాత్ | 20

తా॥ పర్వతయోగమందు పుట్టినవారు గ్రామములకు, పురములకు

అధిపతులు, లోకమందు ప్రతిష్ఠ కలవారు, మంచిఅశోగ్యము కలవారు, భ్యాతిగలవారు అగుదురు. వీరి కిం సం||రముల తరువాత యీ యోగము ఫలించును.

10. కాహళీ యోగము

శ్లో॥ విలగ్ననాథ స్థిత రాశినాథ
స్తుంగస్థిత శ్చంద్రమసస్తు కేంద్రే
బలాధిక శ్చేద్యలవాన్ ప్రదిష్టో
యోగోమహాన్ కాహళికాభిధానః ॥

21

లగ్నాధిపతియున్న రాశినాథుడుచృగతుడై చంద్రునకు కేంద్రములోనున్నచో 'కాహళీ' యోగమనబడును. బలవంతుడై యున్నచో విశేషయోగమని చెప్పవలయును.

ఫలము

శ్లో॥ యోగే కాహళికాభ్యే విజయీభాగ్యాన్వితః కామీ ।
భోః భ్యాతో విద్వానష్టా వింశాబ్దతః పరంరాజా ॥ 22
తా. కాహళీయోగమందు పుట్టినవారు విజయము, భాగ్యము గలవారు, కాముకులు, భోగులు, భ్యాతిగలవారు, విద్వాంతులు అగుదురు. 22 సం||రములనుండి ప్రభుయోగముగలవారగును.

11. శ్రీయోగము

శ్లో॥ ధనభాగ్యాధిపా కేంద్రే స్వస్థానేశసమన్వితౌ ।
సురార్చితేన సందృష్టౌ చేచ్ఛ్రియోగస్తు విశ్రుతః ॥ 23
తా. ధనభాగ్యాధిపతులేదై ననాక కేంద్రమందుండి ఆస్థానాధిపతితో కూడియుండి గురునిచే చూడబడినచో 'శ్రీయోగ'మనబడును.

ఫలము

శ్లో॥ బుద్ధిప్రధానః పృథివీపరీక్ష్యః
ప్రత్యర్థి జేతా బహుదేశనాథః ।
ద్యావింశతోబ్ధా దృతు వత్సరాంత
శ్రీయోగజాతో భవితామనుష్యః ॥

24

- తా. శ్రీయోగమందుబుట్టిన మనుజుడు తన 22వ సం॥రము మండి 6 సం॥రములోపున అనగా 28 సం॥రము నిండులోపున బుద్ధి విశేషముచే ప్రధానుడు, స్రవభువు, ప్రత్యర్థులను జయించు వాడు, బహుదేశములందాధిపత్యముగలవాడు అగును
- వి. ఈ యోగమందు బుట్టినవారు 28 సం॥రముల తరువాత 8 సం॥రములలో ఉత్తమ స్థితిని పొందగలవారగుదురు. ఈ కాల మందు స్రవభుయోగములను స్రవభుత్వమందు ప్రధానాధికారు లుగగాని, ఏదైన పెద్ద సంస్థకు యాజమాన్యము వహించుట గాని సంభవించి ప్రతిష్ఠగలవారుగ నుండగలరని చెప్పడగును.

12. మృదంగయోగము

- శ్లో॥ లాభేశే పరమోచ్చస్థే భృగుపుత్రేణ సంయుతే ।
తదీశే కేంద్రగేయోగో మృదంగో నామసౌఖ్యదః ॥ 25
- తా. లాభాధిపతి పరమోచ్చగతుడై శుక్రకునితో కూడియుండగ తదధిపతి (లాభాధిపతియున్న రాశ్యధిపతి) కేంద్రములో నున్నచో “మృదంగ”యోగమనబడును.
1. మేషులగ్నమునకు తులలో శని పరమోచ్చలోనుండగ శుక్రకునితో చేరినప్పుడు,
 2. వృషభులగ్నమునకు గురుడు కర్కటకములో పరమోచ్చ గతుడై శుక్రకునితో చేరియుండగ, తదధిపతియగు చంద్రుడు వృశ్చికమును మినహాయించి ఇతర కేంద్రములందున్నప్పుడు
 3. మిథునలగ్నమునకు లాభాధిపతి కుజుడు మకరమందు పరమోచ్చలో నుండి శుక్రకునితో చేరియుండగ, శని కేంద్రగతుడై నవ్వడీయోగము పట్టును. కాని పంచమలాభాధిపతుల కష్టమస్థితిదోషము వలన యోగప్రాబల్యముండదు.
 4. కర్కటకులగ్నమునకు శుక్రకుడు మీనమందు పరమోచ్చ గతుడై యుండగ, గురుడు మకరమును మినహాయించి మిగిలిన కేంద్రములందున్నప్పుడు,

5. సింహలగ్నమునకు లాభాధిపతియగు బుధుడు కన్యలో పరమోచ్చలోనుండి శుక్రునితో కూడియుండగ తదధిపతి బుధుడు కేంద్రమందుండుట సంభవించదు కనుక ఈ లగ్నమునకు ఈ యోగము పట్టదు.
6. కన్యాగ్నమునకు లాభాధిపతి చంద్రుడు వృషభమందు పరమోచ్చలోనుండి శుక్రునితో కూడియున్నను, తదధిపతి శుక్రునకు కేంద్రస్థితి సంభవించకపోవుటచే నీ జాతికుల కీ యోగము పట్టదు.
7. తులాలగ్నమునకు మేషమందు రవి పరమోచ్చగతుడై శుక్రునితో చేరియుండగ తదధిపతి కుజుడు కేంద్రములందున్నప్పుడు, (కుజుడు కర్కటకమందున్నను దోషముకాదు).
8. వృశ్చికమున కీ యోగము పట్టదు.
9. ధనుర్లగ్నమునకు లాభాధిపతి చతుర్థమందు పరమోచ్చలోనుండగ గురుడు కేంద్రగతుడైనను లాభాధిపతి శుక్రుడేయగుటచేత యీ లగ్నమునకు మధ్యమముగ అంగీకరించవచ్చును.
10. మకరలగ్నమునకు లాభాధిపతికుజుడు మకరమందు పరమోచ్చగతుడై శుక్రునితో చేరియుండగ తదధిపతిశనికేంద్రమందున్నప్పుడి యోగము పట్టును. తులలో శనియున్న జాతికులకీ యోగమెక్కువ ఫలించినది లగ్నమందు శని కుజ శుక్రులున్న జాతికులకీ యోగము తక్కువ ఫలము నిచ్చెను.
11. కుంభలగ్నమునకు గురుడు శుక్రునితో చేరి కర్కటమందుండగ చంద్రుడు కేంద్రమందున్నప్పుడు, (చంద్రుడు వృశ్చికములోనుండుట శ్రేష్ఠముకాదు. వృష, సింహ చంద్రుడు క్షీణుడు కాకూడదు.
12. మీనలగ్నమునకు లాభాధిపతి శని తులలో పరమోచ్చలో శుక్రునితో చేరినప్పుడు శుక్రునకు అష్టమస్థితి వచ్చును.

ఫ ల ము

- శ్లో॥ రాజారాజసమోవా గ్రామపురేశః ప్రబోధయత్తత్త్వమ్ ।
యోగేమృదంగనామనిజాతశ్చక్రాబ్జతఃపరంబ్రహ్మస్త్రిగుణైః 26
- తా. మృదంగయోగమందు జన్మించినవాడు రాజుగాని రాజసమానుడుగాని యగును. గ్రామ, పురాధిపతిగానియగును. ఇతరులకు బోధకుడుగనుండును. 14 సం॥రము నుండి 28 సం॥రము లోపున నీ యోగఫలము ప్రాప్తించును.

13 శారదయోగము

- శ్లో॥ వర్గోత్తమగణేలగ్ననాథే శుభసమన్వితే ।
లాభాధిపేనసందృప్తై యోగశ్శారదసంజ్ఞితః 27
- తా. లగ్నాధిపతి వర్గోత్తమగతుడై శుభులతో చేరియుండగ లాభాధిపతిచే చూడబడినచో 'శారద'యోగమనబడును.

ఫ ల ము

- శ్లో॥ సౌఖ్యాన్వితో నరపతిర్బహుభుక్ప్రతాపీ
వీరశ్చయుద్ధనిరతో బహుధర్మకర్మకర్త ॥
శ్రీ శారదోద్భవనరఃఖిలు షోడశాబ్దా
దూర్ధ్వం భవేదమరనాయక వత్సరాంతః ॥ 28
- తా. శారదయోగమందు పుట్టినవారు సుఖవంతులు, ప్రభువులు, మిక్కిలి భుజించువారు, ప్రతాపవంతులు, వీరులు, యుద్ధప్రియులు, విశేష ధర్మములను చేయువారునగుదురు. వీరి 16 సం॥రము నుండి 14 సం॥రముల లోపున అనగా 30 సం॥రముల లోపున యీ యోగఫలము ననుగ్రహించగలరు.

14 సుఖయోగము - ఫలము

- శ్లో॥ లాభేశధర్మేశధనేశ్వరాణామేకో2పి చంద్రాద్యదికేంద్రవర్తీ ।
యోగస్సుఖాఖ్యః ఖిలుతత్త్రిజాతస్సుఖ గుణీరాడపిషోడ
- శాబ్దాత్ . 29
- తా. ధన భాగ్యలాభాధిపతులలో నెవరై ననొక్కరు చంద్రునకు

కేంద్రములో నున్నచో 'సుఖయోగ'మనబడును. ఈ యోగ జాతకులు 16వ సం॥రము నుండి సుఖవంతులు, గుణవంతులు, అధిపతులుగ ప్రసిద్ధులగుదురు.

వి. ఈ యోగము చాల జాతకములపై పరిశీలించినాము. కాని అనుభవములో సరిపడుటలేదు.

15 సామ్రాజ్య యోగము - ఫలము

శ్లో॥ ధర్మేశసంయుక్త నవాంశనాథో
జీవేనయుక్తో ధనరాశిసంస్థః ।
కుటుంబభాగ్యాధిపతిర్గురుశ్చేత్ ।

సామ్రాజ్యయోగో నరపాలకస్సయ్యత్ । 30

తా. భాగ్యాధిపతియొక్క నవాంశాధిపతి గురునితో కలిసి ధనస్థాన ముండుండనేని 'సామ్రాజ్యయోగ'మనబడును. గురుడు కుటుం బాధిపతిగాని, భాగ్యాధిపతిగానికావలయును. ఈ యోగమందు పుట్టినవారు ప్రభువులగుదురు.

వి. ఈ యోగమందు గురుడు ధనాధిపతిగాని, భాగ్యాధిపతిగాని యై యుండవలయునని నియమించుటచే మేష, కర్కటక, వృశ్చిక, కుంభలగ్నములకు మాత్రమీయోగము వర్తించును.

16 దుర్గేశయోగము - ఫలము

శ్లో॥ రాహుస్థితాంశాధిపతౌ త్రికోణే
స్వాచ్చంగతే భూమిసుతేబలాధ్యే ।
ధర్మాధిపే సప్తమభావసంస్థే
దుర్గేశయోగో వనభూమినాథః ।

31

తా. రాహువుయొక్క నవాంశాధిపతి లగ్నాత్తు త్రికోణరాశియందు చ్చగతుడై యుండగ, కుజుడు బలవంతుడై యుండగ, ధర్మాధి పతి సప్తమభావమందున్నచో 'దుర్గేశ'యోగమగును. ఈ యోగ జాతకులు వనప్రాంత భూములకధిపతులగుదురు.

వి. ఈ శ్లోకమును మరొకవిధముగ చెప్పవచ్చును.

రాహువుయొక్క నవాంశాధిపతి కుజుడై లగ్నమునకు కోణమందుచ్చగతుడై యుండగ, భాగ్యాధిపతి సప్తమభావగతుడై నచో “దుర్గేశ”యోగముని చెప్పదగును. ఈ అర్థమును గ్రహించినచో వృషభలగ్నమునకు, కన్యాలగ్నమునకు మాత్రము కుజునకు కోణమందుచ్చస్థితి సంభవించును. వృషభలగ్నమునకు ధర్మ(భాగ్య) భావాధిపతి శని సప్తమమందుండి లగ్నమును, కుజుని చూచును. కన్యాలగ్నమునకు రాహు నవాంశాధిపతియగు కుజుడు పంచమకోణమందుచ్చలోనుండగ భాగ్యాధిపతియగు శుక్రుడు మిసమందు (సప్తమము) స్థిత కలవాడై లగ్నమును చూచును.

17 అర్థయోగము - ఫలము

- శ్లో॥ భాగ్యే ధనేశస్సుఖపేనయక్రోధగ్మేత్స్వరో విత్తగతోబలాధ్యః |
లాభేవిలగ్నాధిపతిశ్చతుంగే కోటిశ్వరోరాడపిచార్థయోగే॥ ౩౨
- తా. తొమ్మిదవయింటియందు ధనవాహనాధిపతులు, భాగ్యాధిపతి ధనభావమందుండగ, లగ్నాధిపతి ఏకాదశమందుచ్చగతుడై నచో నట్టి జాతకుడు కోటిశ్వరుడు, వ్రేభువు అగును.
- వి. ఈ యోగము వృషభ, కర్కటక లగ్నములకు బాగుగ వర్తించును. లగ్నాధిపతి ఏకాదశమందుచ్చలోనుండుట సంభవించును కల్పితోదాహరణము :-
1. లగ్నము వృషభము భాగ్యభావమగుమకరమందు ధనవాహనాధిపతులగు రవి బుధులు, భాగ్యాధిపతి శని ధనభావమగు మిథునములోనుండగ లగ్నాధిపతి శుక్రుడు మిసములో నున్నప్పుడు,
 2. లగ్నము కర్కటకము భాగ్యభావమగు మిసమందు ధనవాహనాధిపతులగు రవి శుక్రులు, భాగ్యాధిపతియగు గురుడు ధనభావమగు సింహములో నుండగ, లగ్నాధిపతి చంద్రుడు వృషభములో నున్నప్పుడు పై యోగము గలుగును.

18 త్రికూటయోగము - పరిమళము

శ్లో॥ లగ్నేస్థిరే దానవమంతియుక్తే
లగ్నే చరేచేదురుగా సమేతే ।
లగ్నేద్విదేహేయదివా ససామ్యే
జాతస్త్రికూటేభువిదుర్గనాథః ॥

83

తా. లగ్నము స్థిరమై లగ్నమందు శుక్రబుధులున్నను, లగ్నము చరమై అందు గురుబుధులున్నను, లగ్నము ద్విస్వభావమై అందు బుధులున్నను 'త్రికూట' యోగమనబడును. ఇందు పుట్టినవారు దుర్గాధిపతులగుదురు.

వి. మకతలగ్నమైనపుడు గురునినీచస్థితి యోగమునకబలముండదు.

19 చామరయోగము

శ్లో॥ బంధుస్థానాధిపతుంశే తదీశే ధర్మరాశిశే ।
లగ్నేశే ధర్మరాశిస్థే యోగశ్చామర సృజ్జితః

84

తా. లగ్నమునుండి చతుర్థాధిపతి యుచ్చగతుడై యండగ, ఉచ్చస్థానాధిపతి లగ్నాధిపతికలసి భాగ్యభావమందున్నచో 'చామర' యోగమనబడును.

వి. ఉదాహరణమునకు మేషలగ్నమునకు చతుర్థాధిపతి చంద్రుడు వృషభమందుచ్చలోనుండగ, ఉచ్చాధిపతియగు శుక్రుడు లగ్నాధిపతి కుజుడకలసి భాగ్యభావమగు ధనుస్సులో నున్నప్పుడీ యోగము కలుగును.

కొన్ని లగ్నములకు ఈ యోగము పట్టదు.

ఫలము

శ్లో॥ యోగే జాతశ్చామరే రాజపూర్వో
దేశాధీశస్సర్వమాన్యస్సుఖీచ ।
శ్రీమూన్యాగ్నీపండితోగ్రంథకర్తా ।
జాతోభూగూడుర్త్రాయుష్యుదారః ॥

85

తా. చామరయోగజాతకులు రాజపూర్వకలవారు, దేశాధిపతులు

సర్వజనులచేత గౌరవింపబడువారు, సుఖవంతులు, శ్రీమంతులు
వక్తలు, వండితులు, గ్రంథకర్తలు అగుదురు. ఉత్తరాయుర్దాయ
కాలమందు వీరికి యోగఫలములు గలుగును. ఉదారులుగ
నుండగలరు.

జాతక పారిజాతకమందు;

లగ్నేశ్వరే కేంద్రితే స్వతుంగే జీవేక్షితే చామర

నామయోగః ।

సౌమ్యద్వయేలగ్నగృహే కళత్రే నవాశ్చదే వాయది

చామరస్సౌత్ ॥

అని రెండు విధముల చెప్పబడినది.

జాతకాదేశమార్గమందు వేంకవిధముగ తెలుపబడెను.

పూర్వవక్షేదివాజన్మలగ్నే శే స్వాచ్ఛభంగతే ।

ధనకేంద్రితే జీవేయోగశ్చామర సంజ్ఞకః । అని గలదు.

20. శివయోగము - ఫలము

శ్లో॥ పంచమాధిపతౌ భాగ్యే కర్మే శే పంచమస్థితే ।

భాగ్యే శే రాజ్యభావస్థే శివయోగ ఉదాహృతః ।

86

స్రవణం దృష్టి ర్భవం దేశనాథో

యద్ధేజయీస్వాచ్ఛతురంగనేతా ।

జితేంద్రియోజ్ఞానయతశ్శివాఖ్య

యోగేతు జాతస్సతతం సుఖాలః ।

87

తా. పంచమాధిపతి భాగ్యమందు, కర్మాధిపతి పంచమమందు,
భాగ్యాధిపతి రాజ్యస్థానమందుగ్నచో 'శివ'యోగమనబడును.
ఈ యోగమందు పుట్టినవారు తీవ్రస్వభావము గలవారు,
బహుదేశాధిపతులు, యద్ధమందు జయించువారు, చతురంగ
బలమునకధినేతలు, జితేంద్రియులు, జ్ఞానవంతులు, సరసాలకు
లగుదురు.

21. విష్ణుయోగము - ఫలము

శ్లో॥ భాగ్యనాథాంశపే కర్మనాథే ధనసమన్వితే ।

భాగ్యాధిపేన సంయుక్తే విష్ణుయోగభరణతః ।

38

భోగీస్యాద్భవమబేతభాగ్యవిభవో

లక్షార్థనాథో బలి । విద్యావాదపటు

త్వినోదరసికశ్రీవిష్ణుభక్తో మహాన్ ।

అన్యైర్భూషణభిర్దిగంతరగతై స్సంస్తాయమానస్సదా ।

జీవత్వబ్రహ్మతం నిరామయవపుర్విష్ణ్వభ్యయోగేప్రభుః । 39

తా. భాగ్యాధిపతియొక్క నవాంశాధిపతి, దశమాధిపతి, భాగ్యాధిపతి ధనస్థానమందుండిరేని 'విష్ణు'యోగమనబడును.

ఈ యోగజాతకులు భోగులు, బహుదేశ భాగ్యముగలవారు. లక్షల సంఖ్యలో ధనముగలవారు. బలవంతులు, విద్యావాద పటుత్వము గలవారు, వినోదము, రసికత్వముగలవారు, విష్ణు భక్తులు, అనేక ప్రభువులచే కీర్తింపబడువారు, నూరు సంవత్సరములు ఆయుర్దాయముగలవారు, ఆరోగ్యవంతులగుదురు.

22. చతుర్ముఖయోగము - ఫలము

శ్లో. భాగ్యేకాత్కేంద్రగేశవేలాభేకాత్కేంద్రకేధృగా ।

లగ్నరాశ్యేకయోః కేంద్రజేసామ్యయోగశ్చతుర్ముఖః । 40

మృష్టాన్నభోక్తాధరణీసుకేద్యః సత్కార్యకర్తా బహుశా

స్త్రవేత్తా ।

జయీన్యపాలో ధరణీప్రదాతా చతుర్ముఖే జీవతి

పూర్ణమాయుః ।

తా. భాగ్యాధిపతికి కేంద్రమందు గురుడు, లాభాధిపతికి కేంద్రమందు శుక్రము, లగ్నరాజ్యాధిపతులలో నవరికైన కేంద్రమందు బుధుడు ఉన్నచో 'చతుర్ముఖ'యోగమనబడును.

ఈ యోగమందు పుట్టినవారు మృష్టాన్నభోజనము చేయు వారు, వైదిక ధర్మ పరాయణులు, సత్కర్మలనాచరించువారు, అనేక శాస్త్రములను చదివినవారు, జయశీలులు, ప్రభువులు, భూదానములు చేయువారు, పూర్ణాయువుగలవారు అగుదురు.

23. గౌరీయోగము - పరిమి

- శ్లో॥ క స్మే శస్థవవాంశేకోలగ్నా త్కర్మణితుంగగః ।
 లగ్నాధిపేన సహితో గౌరీయోగ ఉదాహృతః । 41
- తా. దశమభావాధిపతియొక్క నవాంశాధిపతి దశమభావమందుచ్చ లోనుండి లగ్నాధిపతితో కలసినచో 'గౌరీయోగ'మగును.
- శ్లో॥ లోకేదాతాకీర్తిమాన్ భూమినాథోయశ్శాఖోగీ
 భూసురై స్త్వాయమానః ॥

గౌరీయోగేస్యానసౌ సత్కళత్ర

ష్టత్రిశాబ్దామార్థ్యమాద్వాదశాబ్దమ్ । 42

- తా. గౌరీయోగమందు పుట్టిన జాతకుడు దాత, కీర్తివంతుడు, భూస్వామి, యజ్ఞాదిక్రతువులను చేయవాడు, భోగీ, పండితోత్తములచే కీర్తింపబడువాడు అగును. ఈ శుభఫలములు 36 సం॥ రముల నుండి 48 సం॥రముల లోపు గల 12 సం॥రములలోను గలుగును.

- వి. మేషలగ్నమునకు దశమాధిపతియగు శని మేషనవాంశములో నుండగ

1. నవాంశాధిపతియగు కుజుడు దశమమీను మకరమందుచ్చలో నుండగ యీ యోగము చెప్పవచ్చును. కుజుడే లగ్నాధిపతి యగుటవలన లగ్నాధిపతితో కలయిక అవసరములేదు.
2. వృషభలగ్నమునకు దశమాధిపతి శనియొక్క అంశాధిపతి యగు శుక్రకుమీనమందున్నప్పుడు దశమభావాంతములోపున నుండవలయును. ఇక్కడ శుక్రకు లగ్నాధిపతి యగుటచే ఈ యోగమును చెప్పవచ్చును. శుక్రకు భావరీత్యా దశమములో నుండును గాని రాశీరీత్యా మీనములోనుండును. గ్రంథకర్త 'తుంగగః' అనుటచేత రాశిచేత మీనమును గ్రహించవలసియున్నది.
3. మిథునలగ్నమునకు దశమాధిపతియగు గురునియొక్క నవాం

శాధిపతి శుక్రుడై మీనములో దశమభావములో నుండగ, లగ్నాధిపతి బుధుడు శుక్రునితో కలసి మీనమందుండుటచేత నీ యోగము పూర్ణముగ పట్టును.

1. వాహన పంచమాధిపతులగు బుధ శుక్రుల గలబుధము, నీ చోచ్చగ్రహసంబంధమువలన నీచభంగ రాజయోగముగూడ యందులో కలసియుండును.

4. కర్కటకలగ్న జాతకులకు దశమాధిపతియగుకుజుని నవాంశాధిపతి రవియై మేషముందు దశమభావములోనుండి, లగ్నాధిపతియగు చంద్రునితో కలియుటచే నీ యోగము కలుగును. కర్కటక లగ్నజాలకు మేషములో దశమభావమందు రవి చంద్రులుండగ దశమాధిపతియగు కుజుడు సింహాంశమును పొందియుండవలయునని తాత్పర్యము.

5. సింహలగ్నమునకు దశమాధిపతియగు శుక్రుడు కర్కటక నవాంశములోనుండగ చంద్రుడు రవి (లగ్నాధిపతి)తో కలిసి వృషభమందు మొదటి రి భాగలలోపున యుండవలయును.

6. కన్యాలగ్నమునకీయోగము వర్తించదు.

7. తులాలగ్నమునకు దశమాధిపతియగు చంద్రుని నవాంశాధిపతి గురుడై కర్కటకమందు శుక్రునితో నుండవలయును.

8. వృశ్చికలగ్నమునకీయోగము వర్తించదు.

9. ధనుర్లగ్నమునకు దశమమగుశన్యలో బుధ, గురువులుండగ, బుధుడు, బుధనవాంశలందెందైన నుండవలెను.

10. మకరలగ్నమునకు దశమమందు శనియుండగ శుక్రుడు శన్యంశమును పొందవలయును. లగ్నాధిపతి శని యగుట గుర్తించవలెను,

11. కుంభ మీన లగ్నములకీయోగము వర్తించదు.

24. లక్ష్మీయోగము - పరిమి

శ్లో! భాగ్యేశస్థనవాంశేశోభాగ్యకూచ్ఛంగతోయది ।

పుత్రాధిపేన సంయుక్తో లక్ష్మీయోగ ఉదాహృతః ॥

రాజాభవేద్భూపతివంశజాతో

దిగంతవిశ్రాంతయశాః పరంతతః ।

లక్ష్మ్యైఖ్యయోగే ధనవాంశ్చిరాయు

రాతస్సుఖ మావయుతశ్చజీవేత్ ॥

44

తా. భాగ్యాధిపతియొక్క నవాంశాధిపతి భాగ్యభావమందుచ్చ గతుడై పంచమాధిపతితో కలసినచో 'లక్ష్మీయోగ' మనబడును ఈ యోగ జాతకులు రాజవంశజనితులై నచో ప్రభువులగుదురు విశేష కీర్తికలవారు. ధనవంతులు, దీర్ఘాయుష్మంతులు, సుఖము గౌరవము గలవారగుదురు.

వి. వృషభలగ్నమునకు భాగ్యాధిపతియగు శని కుజనవాంశమును పొందియుండగ, కుజుడు మకరమందు పంచమాధిపతియగు బుధునితో కలసినప్పుడీయోగము పట్టును. ఇట్లు కర్కట, సింహ, కన్య, వృశ్చిక, మకర, కుంభలగ్నములకు కూడ విచారించవలయును.

25. భారతీయోగము - ఫలము

శ్లో॥ వాగుబద్ధి లాభస్థానేశ నవాంశపరిభిస్త్రిభిః ।

స్వోచ్చైశ్చై రాభగ్యపయుతై రాభరతీయోగఉచ్యతే॥

45

త్రివిధేపిచ తద్యోగే సంపత్సారస్వతోదయః ॥

రైత్ర్యాశ్రాంతజగత్త్రయోవిజయతే సర్వజ్ఞచూడామణి

స్సంగీతప్రియఉత్తమస్సరతికృన్నా రీషుఃఖ్యావ్వపి ॥

మృద్వంగోవిమలాబ్జనేత్రీయుగళోభాదేవభక్తఃకవి

ర్లఘ్వాశీవసువేదవత్సరతః ఊర్ధ్వం భారతీయోగజః ॥

46

తా ద్వితీయ, పంచమ, లాభాధిపతుల నవాంశాధిపతులుముగ్గురులో నెవరై నను తమ ఉచ్చరాశిగతులై భాగ్యాధిపతితో కూడిన సారస్వత (భారతీ) యోగమవబడును.

ఈ త్రివిధమైన యోగమందు బుట్టిన జాతకుడు కీర్తివంతుడు, సర్వశాస్త్రములు తెలిసినవాడు, సంగీతప్రియుడు, ఉత్తముడు,

బహుప్రీతితో భోగమనుభవించువాడు, కోమలశరీరాగములు కలవాడు, బ్రాహ్మణ భక్తుడు, కవి, అల్పభోక్త అగును. ఈ యోగఫలములు 48 సం॥రము తరువాత యనుభవములోనికి వచ్చును.

26. కలానిదియోగము - ఫలము

తృతీయలాభాధిపతౌచ కామేమదేశ్వరే

రిఃపగతేచ తుంగే ।

వ్యయేశ్వరే జీవయుతేచభాగ్యే

కలానిధిర్వోగ ఇతి ప్రశస్తః ॥

47

తా. తృతీయ లాభాధిపతులలో నెవరైనను సప్తమమందుండి, సప్త మాధిపతి వ్యయమందుచ్చగతుడై యుండగ, వ్యయాధిపతి గురునితో కలిసి భాగ్యభావమందున్నచో “కలానిధి” యోగ మనబడును.

వి. ఈ యోగముయొక్క సంపూర్ణ లక్షణములు వాస్తవమునకు సరివడునట్లు తోచుటలేదు. ఎందువలననగా :-

మదేశ్వరేరిఃపగతేచతుంగే॥ అనుచానిని విచారించగ లగ్నార్థసప్తమాధిపతి వ్యయభావమందుచ్చలోనుండుట మేష లగ్నమునకు మాత్రమే సాధ్యముగనుండును. మిగిలిన లగ్నములకు సాధ్యముకాలదు.

1. మేషమునకు సప్తమాధిపతి శుక్రకునకు మీష ముచ్చరాశి ద్వాదశమగును.
2. వృషభతులకు సప్తమాధిపతి కుజుడు వీనికి పై లగ్నముల వ్యయభావము ఉచ్చస్థానముకాదు.
3. మిథునకన్యలకు సప్తమాధిపతి గురుడు వీనికి పై లగ్నముల వ్యయభావము ఉచ్చస్థానముకాదు.
4. కర్కటకసింహములకు సప్తమాధిపతిశని. వీనికి పై లగ్నముల వ్యయభావము ఉచ్చరాశికాదు.

5. వ్యశ్చికమునకు సప్తమాధిపతి శుక్రుడు వీనికి పై లగ్నమునకు వ్యయభావముచ్చక్షేత్రముకాదు.
6. ధనుర్మీనములకు సప్తమాధిపతి బుధుడు. వీనికి పై లగ్నముల వ్యయభావము ఉచ్చరాశికాదు.
7. మకరకుంభములకు సప్తమాధిపతులు చంద్రరవులు వీనికి పై లగ్నముల వ్యయభావము ఉచ్చక్షేత్రముకాదు.

ఇదియేకాక మిగిలిన కారములుగూడ యథాతథముగ సరిపడు అవకాశములు లేవు.

ఈ శ్లోకములో ఏదైన పొరపాటు పడనదేమోయని భావించవలసి యున్నది. పండితులీ విషయమును గమనించగలరు. మరొక సమన్వయమును గూడ ఆలోచించవలసియున్నది.

యోగే కలానిధౌ జాతోమర్త్యోభూయాన్మహామనాః ।

రాజామానీయశస్త్రిచజీవేత్పంచా శతఃపరమ్ ॥

48

కలానిధియోగమందు పుట్టినవారు గొప్ప మనస్సుగలవారు అగుదురు. 50 సం॥రముల పై న జీవించెదరు.

27. దేవేంద్రయోగము - ఫలము

శ్లో॥

లగ్నాధిపేలాభగతేధనేశే

కర్మస్థితే రాజ్యపతౌ ధనస్థే ।

లాభేశ్వరే లగ్నగతే బలాధ్యే

దేవేంద్రయోగస్థిరభేచలగ్నే ॥

49

స సుందరస్యాత్కిలసుందరీణాం

ప్రియస్సుకీర్తిర్భహుదుర్గపాలః ।

సేనాధిపశ్చైర్యయుతో బలీచ ।

స్వాధూనవృక్షబ్ధవయాస్తథైంద్రే ॥

50

ఈ, లగ్నము స్థిరరాశియై లగ్నాధిపతి లాభభావమందు, ధనాధిపతి రాజ్యస్థానమందు, రాజ్యాధిపతి ధనస్థానమందుండగ, లాభాధిపతి లగ్నగతుడై బలవతుడైనచో “దేవేంద్రయోగము” కలుగును.

ఈ యోగమందు పుట్టినవాడు సుందరుడు, స్త్రీలకు ప్రియుడు, కీర్తివంతుడు అనేక దుర్గములను పాలించువాడు, సేనాధీశుడు, శౌర్యవంతుడు, బలవంతుడు అగుచు 60 సం॥రముల లోపు జీవించువాడగును.

వి. ఈ యోగము లగ్నలాభాధిపతులయొక్క, ధనరాజ్యాధిపతుల యొక్క పరివర్తనము వలన కలుగుచున్నది.

ఈ యోగము మేష, సింహ, కన్య, మకర, కుంభ, మీన లగ్నములకు సంభవించదు. కర్కటకలగ్నమునకు లగ్నాధిపతి చంద్రుడు వృషభములోను, ధరాధిపతి రవి రాజ్యములోను, రాజ్యాధిపతి కుజుడు సింహమందుండగ, లాభాధిపతి శుక్రుడు లగ్నమగు కర్కటకములో రవికి 4వ యింటిలో నుండుట కొన్ని ప్రదేశములందు సంభవము కాగలదు.

28 మదనయోగము - ఫలము

శ్లో॥ రాజ్యనాథే విలగ్నస్థే భార్గవేణ సమన్వితే ।
లాభేలాభేత్స్య తే తుంగే యోగోమదన సుఖైశ్చ ॥

51

మదనయోగమనోహరలక్షణో
మనుజనాయక మంధ్రవిచక్షణః
పరవధూజనమోహకరః పరం
కరతవతి సుఖంఖలు వింశతేః ।

52

అ. రాజ్యాధిపతి శుక్రునితో కలసి లగ్నమందుండగ, లాభాధిపతి లాభభావమందులేక ఉచ్చలోనున్నచో “మదనయోగ”మగుదు మదనయోగజాతకులు మనోహర రూపలక్షణములు గలవారు ప్రభువులకు మంత్రిలు, పరస్త్రీలను సహితము మోహపరచు రూపము గలవారు అగుదురు వీరు 20 సం॥రముల తరువాత సుఖము ననుభవించగలరు.

వి. ఈ యోగమును గురించి విచారించినప్పుడు అన్నిలగ్నము కు నీ యోగము సంభవించదు.

1. మేషలగ్నమునకు ర జ్యాధిపతి శని లగ్నమందు శుక్రనితో కలసి యుండగ, లాభాధిపతి (శని) లాభమందు గాని ఉచ్చయందుగాని స్థితినిొందుట సంభవము కాదు.

ఈ విధముగ యితరలగ్నముల విషయములోగూడ యోచించవలయును.

29. మాలా యోగము - ఫలము

శ్లో॥ ధనేశేధనరాశిస్థే భాగ్యేశేభాగ్య సంయుతే ।
లాభేశేలాభసంయుక్తే మాలాయోగ ఇతిరితః॥ 53

రాజమంత్రి ధనాధ్యక్షః సేనాధీశోమహాయశాః ।
మాలాయోగేతు సంజాతస్త్రయశ్చింశాబ్జతస్సుభే॥ 54

తా. ధనాధిపతి ధనభావమందు, భాగ్యాధిపతి భాగ్యభావమందు, లాభాధిపతి లాభభావమందు స్థితిగలవారై నచో 'మాలాయోగ' మనబడును.

ఈ యోగమందు బుట్టినవారు మంత్రులు, ధనాధ్యక్షులు, సైన్యాధిపతులు, కీర్తివంతులు అగుదురు. శిరి సం॥రము నుండి సుఖము ననుభవించుదురు.

30. విభావసు యోగము - ఫలము

శ్లో॥ కర్మస్థితే భూమిసుతే స్వభేనా
దినేన్ద్రే స్యాచ్చగతే భనస్థే ।
సురార్చితే భాగ్యాయుతే సచంద్రే
విభావసుర్నామ స యోగరాజః॥ 55

విభావసా యఃపురుషః ప్రజాత
స్స వంశనాథో బహువిత్తదారః॥

రాజప్రియో భూమిపతిశ్చ జీవేత్ ।

ద్విసప్తతిం సౌఖ్యాయతస్తథా బ్రాన్ ।

56

తా. కుజుడు దశమభావమందు స్వక్షేత్రమందుండగ గాని, రవి ధన స్థానమందుచ్చగతుడై యుండగ గాని గురుచంద్రులు భాగ్య ములో నున్నచో “విభావసు” యోగమనబడును. ఈ యోగ జనితులు వంశమునకు కేరుప్రతిష్ఠలు తెచ్చువారు, విశేష ధనముకలిగి ఒహుభార్యులుగలవారు, రాజప్రియులు, ప్రభువు లునగుదురు. 72 సం॥ములు సుఖముగ జీవించురు.

- వి. 1. కర్కటక లగ్నమునకు దశమమగు మేషమందు కుజుండగ, మీనమందు (భాగ్యమందు) గురు చంద్రులున్నప్పుడు,
2. కుంభలగ్నమునకు కుజుడు దశమమందుండగ భాగ్యమందు (తులన) గురుచంద్రులున్నప్పుడు.
3. మీనలగ్నమునకు ద్వితీయమందు రవి ఉచ్చలోనుండగ, భాగ్యమందు చంద్రగురువులున్నప్పుడు ఈ యోగమువట్టును.

31. నాళయోగము - ఫలము

శ్లో॥ భాగ్యనాథో యన్న వాంశే తన్నాథోతుంగసంశ్రితః ।

లగ్నాధిపేన సంయుక్తో “నాళయోగ” ఉచాహృతః ।

57

తా. భాగ్యాధిపతియొక్క వాంశాధిపతి ఉచ్చరాశిలోనుండి లగ్నాధి పతితో కూడి యున్నచో “నాళయోగ” మగును.

శ్లో॥ మనోహరోఽపి దారాణాం గురుప్రియకరస్తథా ।

కర్మకర్తాప్రభుర్నాగో “నాళే” వట్సుప్తతేః పరమ్ ।

58

తా. నాళయోగమందు పుట్టినవాడు భార్యకు మనోహరుడు, గురు వులకు హితమును చేయువాడు, సత్కర్మల నాచరించువాడు, ప్రభువు, మానముగలవాడు అగును. 76 సం॥ములు దాటిన ఆయువుగలవాడు అగును.

32. కార్ముక యోగము - ఫలము

శ్లో॥ లగ్నాంశకఫే కర్మేశకర్మాంశఫేఽపిలగ్నపే ।

జీవదృష్టియతౌ తౌచేద్యోగః కార్ముకసంజ్ఞితః ।

59

విద్యద్భిరన్వితోదత్తో ధైర్యవాన్ ప్రతిభానవాన్ ।

యోగేశాన్మృత సంక్షేతు నవమాబ్జాత్పరం సుఖం ।

దాతాచ శాస్త్ర విద్యోగీకులేశో రాజపూజితః ।

60

తా. కర్మాధిపతి (దశమాధిపతి) నవాంశ లగ్నమందు, లగ్నాధిపతి దశమభావాంశమందుండగ వీరిద్దరు గురు దృష్టిగలవారై నచో “కర్మక” యోగమని చెప్పబడినది.

ఈ యోగమందు పుట్టినవాడు పండితులతో కూడినవాడు, సమర్థుడు, ధైర్యము, ప్రతిభగలవాడు, అమ్మిది సం॥ర తరువాత సుఖమనుభవించువాడు, దాత, శాస్త్రవేత్త, భోగి, కుల ముఖ్యుడు, ప్రభులచే పూజింపబడువాడు అగును-

వి॥ ఈ యోగమును నవాంశ చక్రమునుబట్టి నిర్ణయించవలెను. లగ్నాధిప కర్మాధిపతులను గురుదుచూచుట నవాంశచక్ర మందుచూడవలయును.

33. ఇంద్రయోగము-ఫలము

శ్లో॥ లాభేశే పంచమగతే లాభస్థే పంచమాధిపే ।

సుతస్థేవాచందయుక్తే ఇంద్రయోగ ఇతిరీతిః ॥

61

తా. లాభాధిపతి పంచమమందుండిగ, పంచమాధిపతి, లాభమందు గాని, పంచమమందు గానియుండి చంద్రునితో కూడినచో “ఇంద్రయోగ” మనబడును.

శ్లో॥ ఆ చంద్రతారంగణనీయకీర్తి

ద్దేవేంద్రయోగే సముదగ్రవీర్యః ।

షట్త్రింశ ద్బాత్పరమత్రజీవీత్ ।

రాజాధిరాజో బహుభోగయాత్రః ।

తా. ఇంద్రయోగమందు జన్మించినవాడు శాశ్వతకీర్తి గలవాడు, మిక్కిలి పరాక్రమము కలవాడు, శిరీ సం॥ములు దాటిన తరువాత గొప్ప ప్రభుయోగముగలవాడు, భోగభాగ్యముల ననుభవించువాడు అగును.

- వి. చంద్రుడు పూర్ణశుభుడై నప్పుడు ఈయోగము మిక్కిలి శుభ ఫలములనిచ్చును.
- వి. మేషలగ్న జాతకులకు లాభాధిపతియగు శని పంచమములో నుండగ పంచమాధిపతి లాభమందు చంద్రునితోకూడిన జాతకుకు పై యోగఫలము ఫలించలేదు. ధన్వంతరి పాదమందు జన్మించిన ఒక జాతకునకు లగ్నము మేషమై పంచమమందు శని కుంభమందు రవిచంద్రులుగలరు. ఇక్కడ చంద్రుడు క్షిణుడై బలహీనుడై యుండుటచేత నిక సంరము తరువాత ప్రాణింపిన శనిదశ యోగించలేదు. ఈ దశలో సాధారణ శ్రేణికోద్యోగిగ జీవించెను. చంద్రిబలము చాల ముఖ్యముగ నుండువలయును.
- వి. ఒక వృశ్చికలగ్న జాతకునకు పంచమమందు బుధుడు ఏకాదశ భావమగు కన్యాయందు గురుచంద్రులుండగ గురుదశ నిరీ సురముందు ప్రవేశించినది. ఈ దశలో జాతకుడు విశేష వ్యాపారమును చేసి ధనార్జన మధికముగ చేసియుండెను. గృహ, భూమి, వాహనాదులను సంపాదించి సుఖభోగముల ననుభవించెను. చంద్రుడు పూర్ణ చంద్రుడగుటయు, ధనభాగ్యాధిపతుల సంబంధము గ్రహించెననిది. ఈ యోగమందు చంద్రులముఖ్యము.

34. గదాయోగము - పరిమి

- శ్లో. ధనరాశిస్థితేచంద్రే గురుశుక్ర సమన్వితే ।
భాగ్యాధిపేనసందృప్తై గదాయోగ ఇతీరితః । 62
- లోకప్రధానపురుషోధవితాగుణాఘోర్ ।
మత్తైథ వాజిభటసంఘసమావృతస్సన్యత్ ।
వడ్డింక శేర్ది గుణితాదపి చాబ్జ సంఘాత్
ఊర్ధ్వంగదాఖ్యఫలమీరితమింద్రవర్తైః । 63
- తా. చంద్రునకు ధనస్థానము గురుశుక్రలతో లిసియుండగ, భాగ్యాధి

పతిచే చూడబడినచో గదాయోగము పట్టను. గదాయోగ మందు పుట్టిన మనుజుడు లోకమందు ప్రధానుడు, గుణవంతుడు, రథగజతురగ భటాదిసహితుడైన ప్రభువైన, 52 స॥ రము నుండి 14 సం॥రము లమిత భోగాదులననుభవించును.

35. రవియోగము - ఫలము

శ్లో॥ ఋషాస్థానంగతే సూర్యేతదీశే విక్రమస్థితే ।
రవిపుత్రేణ సంయుక్తే రవియోగ ఇతీరితః ॥ 64

భూమాస్వాత్తి తినాథవంద్య చరణశ్శాస్త్రార్థవిద్ధార్మికః ।
చత్వారస్త్రీగుణాస్సమాస్సభవితాపంచాశడబ్రాహ్మరమ్ ।
మేధావీసురతప్రియోన్యవకలాదాక్రకాలభూమండలో ।
లఘ్వశీకమలాయతాక్షియుగళః వీనోరువతౌంవౌ ॥ 65

తా. లగ్నమునుండి దశమభావమందు సూర్యుడుండగ, దశమాధిపతి తీరుమందు శనితో సంపూర్ణయుతి కలవాడైనచో “రవియోగ”మనబడును.

వి. ఈ యోగమందు పుట్టిన జాతకుడు అనేక ప్రభువులచే నమస్కరింపబడువాడు, మేధావి, స్త్రీప్రియుడు, అనేక ప్రభువులకు ప్రభువు, మితహారి, ప్రస్తులమైన సుండిరిమైన నేత్రములు గలవాడు, బలమైన ఊరువులు, వక్షస్థనము గలవాడు అగును ఈ జాతకుని 50 సం॥రముల నుండి 62 సం॥రముల వరకు పై ఘోషములను పూర్తిగ అనుభవించవచ్చును.

36. పారిజాతయోగము - ఫలము

భాగ్యాధిపస్తాంశపతి స్థితాంశమదానినాథాయదితంగసంస్థాః ।
లగ్నేశ్వరాత్కేంద్రగతాయదిస్మాచ్ఛుభేనయత్రాస్సహీ
పారిజాతః ॥ 66

రాజాధర్మపరాయణోన్యవరై ర్వంద్యోధనీశాస్త్రవి ।
తాక్షిణ్య కరుణాధిర్విజయవాం స్త్రీపుత్రవితృన్వితః ।

ఆచంద్రార్కయశాఃకృతీసభవితా ద్వావింశదబ్దాత్పరం ।

యావజ్జీవమపారజాతవిధవః శ్రీపారిజాతోద్భవః ॥ 67

తా. భాగ్యాధిపతియొక్క నవాంశాధిపతియున్న నవాంశాధిపతి, వృషభ, సప్తమాధిపతులు, తమతమ ఉచ్చరాశులలోనుండి, లగ్నాధిపతినుండి కేంద్రరాశులందు శుభులతో కూడియున్నచో 'పారిజాతయోగ'మనబడును. ఈ యోగమందు పుట్టిన జాతకులు ధర్మపరాయణులు, ప్రభువులచేత నమస్కరింపబడువారు ధనవంతులు, శాస్త్రప్రేక్షకులు, త్రికాలజ్ఞులు, కరుణతోకూడిన వారు, వినయము, సత్కళితము, సంతానము, సంపదలు గల వారు, స్థిరమైన కీర్తిగలవారు, నేర్పరులు, ఇరువదిరెండు సంవత్సరములనుండి జీవితాంతము సంపూర్ణ వైభవముతో జీవించు వారునగుదురు.

వి. మేషధనుర్, గ్నములకు వృషభ సప్తమాధిపతులు, బుధశుక్రములకు మిశ్రములకు వృషభ సప్తమాధిపతులు రవి బుధులు ఏక కామందు తమతమ ఉచ్చరాశులందుండి సంభవముకాదు.

37. గంగాప్రవాహయోగము - ఫలము

శ్లో. రంధ్రేగురుభృగ సుతేనయుతోయదిస్వాత్

కామేబుధశ్శనిగృహేచరధేయదిస్వాత్ ॥

శ్రీపుత్రలాభభవనేషురవీందుమందా ।

గంగాప్రవాహాశ్చయోగవరః ప్రదిప్తః ।

68

తేజస్విబహునిత్రదారతనయః

కల్యాణాయుక్తోన్మదా ।

విద్యావాదవివేచనోష్ఠిచురతో గోవాజిరాగోన్వితః ।

దీర్ఘాయుర్విజేతేంద్రియో విజయవాన్లంగా ప్రవాహోద్భవ

స్సాకంక్షిత్రగణేన జీవతిపరం పుణ్ణాయురారోగ్యవాన్ ॥ 69

తా. బుధులగ్నమునుండి ఆప్తమమందు గురు శుక్రములు, చరరాశియైన

శని క్షేత్రము సప్తమభావమై యందు బుధుడుండగ, 7,5,11 భావముందు రవి చంద్ర శని యుండిరేని 'గంగావ్రవాహ యోగ' మనబడును.

ఈ యోగ జాతకులు శేజీవంతులు, విశేషధనము, పుత్రులు. భార్య గలవారు, మంగళప్రదమైన విషయములతో కూడిన వారు, ప్రభువులు, విద్యావినోదగోష్ఠులందు అభిరుచిగలవారు దీర్ఘాయువు, ఆరోగ్యము, వినయము, మిత్రులు గలవారై పూర్ణాయువు గలవారగుదురు.

- వి. ఈ యోగము కర్కటకలగ్నమునుద్దేశించి చెప్పబడినది. లగ్నము కర్కటకమై చరరాశియగు శనిక్షేత్రమైన మకరము సప్తమమగుచుండగ దానియందు బుధుడు రవి యింటిలో గురు శుక్రులు, 7వ యింటిలో రవి, 5వ యింటిలో చంద్రుడు 11వ యింటిలో శని యుండుటచేత నీ యోగము కర్కట లగ్నమునకు సరిపడును. కుజుని స్థితిని చెప్పలేము. ఈ యోగమును సాధారణముగ విచారించినచో లగ్నాధిపతియగు చంద్రునకు పంచమక్షతము నీచస్థితి, వాహన భాగ్య లాభాధిపతులగు శుక్ర గురువుల కష్టమస్థితి, ధనతృప్త్యవ్యూహపతులగు రవి బుధులకు సప్తమస్థితి కలుగును. ఈ స్థితిలో ఏ గ్రహమునకు బలము పట్టినట్లు గోచరించదు. కాని గ్రంథకర్త విశేషయోగఫలములను తెలిపియుండెను. పుత్రభావమందు నీచగ్రహమునృశ్చికమల్పపుత్రరాశి, శనిదృష్టి గురుని కష్టమస్థితి నీటివలన .పుత్రభావము చెడినదనియు, సప్తమములో రవి బుధులున్నచో శతశ్రీమును విడుచువాడనియు, లాభస్థానమందష్టరూధిపతియగు శని యుండుటచేత అదాయ హీనతను చెప్పదగియుండును. ఇది ప్రత్యేక యోగముగ గుర్తించుటచే దోషమును చెప్పటకు అవకాశము లేదని గోచరించుచున్నది.

38. గజయోగము - ఫలము

1. లాభేశా న్నవమాధీశస్సచంద్రో లాభసంస్థితః ॥

లాభాధిపేన సందృష్టో గజయోగ ఇతీరితిః । 70

వింశత్యబ్దాదూర్ధ్వం నవవత్సర మధ్యగస్సగజయోగః॥

యావజ్జీవ సుఖాంతో గజవాజి యుతశ్చపుణ్యసుఖవృద్ధః॥ 71

తా. లాభాధిపతి యున్న రాశినుండి నవమాధిపతి చంద్రునితోకూడి లాభమందుండి, లాభాధిపతిచే చూడబడినచో “గజయోగ” మనబడును.

ఈ యోగమందు బుట్టినవాడు 20 సం॥ములనుండి 9 సం॥ర ములలో అనగా 29 సం॥రంలోవున్న గజయోగ ఫలమును పొందును. యావజ్జీవము సుఖము, ధనము, గజతురగాది వాహనములు కలవాడై విశేషపుణ్య కర్మలచేత, సుఖముగ జీవించును.

వి. ఉదాహరణమునకు మేషులగ్న జాతకులకు లాభాధిపతియగు శని సింహమందుండగ, శనినుండి భాగ్యాధిపతియగు కుజుడు చంద్రునితో చేరి లాభమగు కుంభమందుండగ శనిచే చూడ బడును. ఇట్లే ధనుస్సులో శనియుండగ శనినుండి భాగ్యాధి పతియగు రవి చంద్రునితోకూడి లాభమందుండగ క్రిత్య దృష్టితో శని చూచును.

1) మేషములగ్నమై పంచమమందు శని, లాభమందు కుజచంద్రులున్నప్పుడు.

2) ధనుస్సు (భాగ్యము)లో శని యుండిలాభమందు రవి చంద్రులున్నప్పుడు ఈ యోగము పట్టును. ఇట్లే యితర లగ్నముల కూహించవలయును.

39. శుభయోగము - ఫలము

- శ్లో॥ భాగ్యనాథ స్థితాంశస్యనాథః స్వాచ్ఛసమన్వితః ।
 ధనేశో భాగ్యరాశి స్థోయదియోగశ్శుభాహ్వాయః ॥ 72
- విద్యావినయ సంపన్నః కులధర్మ పరాయణః ।
 ఆసత్తత్త్వబ్రహ్మీస్యాచ్ఛుభయోగే సుఖీనరః ॥ 73
- తా. భాగ్యాధిపతియొక్క నవాంశాధిపతిఉచ్చరాశిగతుడై యుండగ,
 ధనాధిపతి భాగ్యరాశియందున్నచో 'శుభయోగ'మనబడును.
 ఈ యోగ జాతకుడు విద్యావినయసంపన్నుడు, కులాచార
 ధర్మములను ఆచరించువాడు, 70 సం॥రముల వరకు సుఖముగ
 జీవించువాడు అగును.

40. అమరయోగము - ఫలము

- శ్లో॥ మదేశే ధర్మరాశిస్థే ధర్మేశే మదరాశిగే ॥
 తయోబృలవత్కర్మా యువ్యోగోయమమరాహ్వాయః ॥ 74
- అజానుబాహురవిందదళాయ తక్షో
 న్యాధికార నిపుణోమనుషీ రుపాస్యః ॥
 తీర్థభిషేక రతిమానురుదార సౌఖ్యః
 పంచాశదుత్తర సుఖభవితామరాభ్యే ॥ 75
- తా. లగ్నమునుండి సప్తమ భాగ్యాధిపతులు పరివర్తననొంది బల
 వంతులైనచో "అమర" యోగమనబడును. ఈ యోగ
 జాతకులు అజానుబాహువులు గలవారు, పద్మములవంటి
 నేత్రములు గలవారు, న్యాయాధికారులు, జనముచే సేవింప
 బడువారు, పుణ్య తీర్థములందు, దేవతారాధనములందు
 రక్తిగలవారు, కీర్త్యకాలము కళత్ర సుఖము గలవారు, 50
 సం॥రములనుండి జీవితాంతము సుఖముగలవారు అగుదురు.

41. కామినీయోగము - ఫలము

- శ్లో॥ ధనేజీవే సుఖేశుక్రే కామేచంద్రే భవేకుశే ।
 లగ్నాధిపేశుభయతే కామినీయోగ ఈరితః ॥ 76

సగ్రామ నాథశ్చ భోగభాగ్యప్రతాపవాన్ ।

కామినీ యోగజోమర్త్యో మధ్యపూర్ణాయురుచ్యతే ॥ 77

తా. ధనమందు గురుడు సుఖమందు శుక్రుడు, సప్తమమందు చంద్రుడు, ఏకాదశమందు కజుడుండిగ, లగ్నాధిపతి శుభ గ్రహములతో కూడియున్నయెడల “కామినీ” యోగమగును. ఈ యోగమందు పుట్టినవాడు గ్రామ సగరాధిపతి, భోగ భాగ్యములు, పరాక్రమము గలవాడు, మధ్యమాయువులో పూర్ణాయువు గలవాడు అగును.

42. నాళీక యోగము-ఫలము

శ్లో॥ పంచమాధిపతౌ భాగ్యేధనే చంద్రసమన్వితే ।

లాభాధిపేన సంయుక్తే యోగోనాళీక నామకః ॥ 78

రాజాధిరాజమాన్యశ్చ వాగ్మీషోడశదాన కృత్ ।

నాళీకయోగజోమర్త్యోజీవేత్పంచాశ దుత్తరమ్ ॥ 79

తా. పంచమాధిపతి భాగ్య భావమందుండగ, ధన భావమందు చంద్రుడు లాభాధిపతితో చేరినచో “నాళీక” యోగమనబడును. ఇట్టి జాతకుడు ప్రభువులచే పూజింపబడువాడు. వక్త్ర పోడశ మహాదానములను చేయువాడు, 50 సం॥రములుపైన జీవించు వాడు అగును.

43. విద్యుద్యోగము - ఫలము

శ్లో॥ లాఙ్గేశ్వరమోచ్చస్థే భృగుపుత్రేణ సంయుతే ।

లగ్నే శాత్రేంద్రభావస్థే విద్యుద్యోగ ఇతితః ॥ 80

త్యాగభోగరతో నిత్యంధనాధ్యక్షో మహాప్రభుః ।

విద్యుద్యోగేతు సంజాతో యోగాబ్ధాద్ధా మనాప్తకమ్ ॥ 81

తా. లాభాధిపతి తన పరమోచ్చభాగమందుండి శుక్రునితో చేరి లగ్నాధిపతియున్న రాశినుండి కేంద్రగతుడైనచో ‘విద్యు ద్యోగ’ మనండును.

ఈ యోగమందు పుట్టినవారు త్యాగము భోగముగలవారు, ధనాధ్యక్షులు, ప్రభుయోగము గలవారు, 31 సం॥రము నుండి 81 సం॥రముల లోపున యోగఫలము సనుభవించు వారగును.

- వి. 'యోగ' శబ్దమునకు అక్షర సంకేత ప్రకారము 31 సం॥రములని గ్రహించవలయును.

44. భద్ర యోగము - ఫలము

- శ్లో॥ ధనేగురుయుజే చంద్రదే ధనేశే లాభరాశిగే ।
శుభయుక్తే చ లగ్నే శే భద్రయోగః ప్రకీర్తితః ॥ 82
- పరేంగితస్థో మేధావీ కార్యాధ్యక్షో మహాధనీ ।
భద్రయోగ భవోమర్త్యోనీచాబ్ధౌ ద్వత్సరత్రయే ॥ 83
- తా. ధనభావమందు గురునితో చంద్రుడు కలిసి యుండగ, ధనాధిపతి లాభమందుండెనేని 60 సం॥రము నుండి 81 సం॥రముల లోపున ఈ యోగఫలము సిద్ధించును.
- వి. "నీచ" శబ్దమునకు అక్షర సంకేత ప్రకారము 60 సం॥రములగును.

45. నృపయోగము-ఫలము

- శ్లో॥ లగ్నే శస్తాంశరాశీశేసచంద్రగృహపేఖగే ।
మానాధిపేన సందృష్టే నృపయోగ ఇతీరితః ॥ 84
- మంత్రీమాండలికో ధీరస్సేనానీర్భహు విశ్రుతః ।
నృపయోగేతు సంజాతో విభ్వబ్దద్వత్సరత్రయే ॥ 85
- తా. లగ్నాధిపతియున్న అంశాధిపతి చంద్రుడున్న గృహాధిపతియై దశమాధిపతిచే చూడబడినచో "నృపయోగ" మగును.
- ఈ జాతకులు మంత్రులు, మాండలికులు, ధీరులు, సైన్యాధిపతులు, భృతిగలవారు అగుదురు. ఈ యోగఫలము 44 సం॥రమునుండి 81 సం॥రములలో సుభవించును.

- వి. “చంద్రుడున్న రాశినాధుడే లగ్నాధిపతియొక్క నవాంశాధి పతియై దశమాధిపతిచే చూడబడినచో” యని భావము. ‘విభు’ శబ్దమునకు అక్షర సంకేత ప్రకారము 44 సం॥రములగును. “మాండలికుడు” అనగా 50 వేల గ్రాహముల కధికారముగల వాడని పూర్వ్యలగ్నయము. ఈ విషయమై మయమతములో; “అక్షార్థంయ స్తు భుంక్తే స మండలీకోఽధిభానతిః॥ అనిగలదు.

46. ధూమ యోగము - ఫలము

- శ్లో॥ భామస్థితాంశనాధస్య త్రికోణే గురుభార్గవౌ ।
కర్మణిస్వోచ్చగేమందే ధూమయోగస్సుఖప్రదః॥ 86
- సుఖధనీమహాశూరో నృపపూజ్యోమహాబలిః ।
ధూమయోగేతు సంజాతో నవాబ్జంధర్మవత్సరాత్ ॥ 87
- తా. కుజనవాంశాధిపతియున్న రాశినుండి భాగ్యస్థానమందు లేక పంచమమందు గురు శుక్రలు, దశమమందు ఉచ్చలో శని యున్నచో “ధూమయోగ” మగును.
ఈ యోగజాతకులు సుఖము, ధనము, గౌరవము, పరాక్రమము, బలముగలవారగుదురు. ఈ యోగఫలము 59 సం॥రమునుండి 9 సం॥రములలోపున ఫలించును.
- వి. కుజుడున్న నవాంశాధిపతి మకరమందుండగ వృషభమందు గాని, కన్య యందుగాని గురు శుక్రలుండగ, తులయందు శనియున్నప్పుడీ యోగము కలుగును.
“ధర్మ” శబ్దమునకు 59 సంఖ్యవచ్చును.

47. మృగయోగము-ఫలము

- శ్లో॥ శంభేశస్థాంశరాశీకే శుభరే శుభసంయుతే ।
శుభేశస్వోచ్చరాశిస్థే మృగయోగ ఉదాహృతః॥ 88
- దానే కర్ణసమో మానేదుర్యోధనసమోబలీ ।
మృగయోగే ధనాధ్యక్ష సప్తత్యూర్థ్యం నవాబ్జకే ॥ 89

తా. అష్టమాధిపతియొక్క నవాంశరాశ్యధిపతి తొమ్మిదవయింటిలో శుభగ్రహములతోకూడి యుండగ, తొమ్మిదవ భావాధిపతి తనయొక్క ఉచ్చగతుడైనచో “మృగయోగ” మనబడును. మృగయోగమందు జన్మించినవాడు దానముచేయుటలో కర్ణ సముప, అభిమానములో దుర్యోధన సముపగ నుండును. బంపంతుడు, ధనవంతుడు అగును ఈ యోగఫలము 70 సం॥ రములనుండి 79 సం॥రములలోపున సంభవించును.

వి. “శుభర్ష” మనగా నవమభావము. శుభేశుడనగా నవమాధిపతియని గ్రహించవలయును.

48. గాంధర్వయోగము - ఫలము

శ్లో॥ కామ తిరోణేషు చ రాజ్యనాథ
స్సురార్చితో లగ్నపసంయుతశ్చ ।
దివాకరస్తుంగగతో బలాఘ్నో
గాంధర్వయోగోనవమేశశాంకః ॥ 90

గాంధర్వ విద్యానిపుణో బలాఘ్నో
భోగేసువేషపుయశామనుష్యః ॥
గాంధర్వయోగోద్భవ ఏషజీవే
త్విష్ట్యత్తరం చాష్టమవత్సరేషు ॥ 91

తా. సప్తమభావమునుండి తిరోణరాశులందుదశమాధిపతియుండగ గురుడు లగ్నాధిపతితోకూడి యుండగ, రవి తన రాశియందు, చంద్రుడు తొమ్మిదవ రాశియందున్నచో “గాంధర్వయోగ” మనబడును. గాంధర్వయోగ జాతకులు గాంధర్వ విద్యలయందు నిపుణులు, బలాఘ్నులు, భోగులు, మంచివేషము గలవారు, సత్కీర్తి గలవారు, 68 సం॥రములు జీవించువారు అగుదురు.

వి. జన్మలగ్నమునుండి 3, 11 రాశులలో దశమాధిపతియుండి మేషమందు రవి ఉచ్చలోనుండి భాగ్యభావమందు చంద్రు

చుండగ, లగ్నాధిపతి గురునితో కూడియున్నప్పటి యోగము పట్టును.

చండయోగము-ఫలము

శ్లో॥ ఉచ్చగ్రహే విలగ్నస్థే భూమితేన నిశ్చితే ।
శౌర్యేభాగ్యాధిపయితే చండయోగ ఇతీతః॥ 92

సేనాసీర్వాహనాధ్యక్షో మంత్రిషుప్రవరోఽలీ ।
చండయోగ భవోమర్త్యో ద్విషష్ట్యబౌత్పరం వసేత్ ॥ 93

తా. లగ్నమందొక ఉచ్చగ్రహముండి కుజునిచే చూడబడుచుండగ భాగ్యాధిపతి తృతీయమందున్నప్పుడు “చండయోగము” పట్టును.

1) మేషమందు సూర్యుడుచ్చలో నుండగ, కుజుడు కన్య, తుల, మకరములం దెందైననుండి రవిని చూచుచుండగ, భాగ్యాధిపతియగు గురుడు తృతీయ ములోనున్నప్పుడు, (ఇక్కడ కుజుని వృష్టిస్థితియందు యోగ ప్రాబల్యము లేదు).

2) వృషభమందు చంద్రుడుచ్చలోనుండగ, తుల, వృశ్చిక కుంభము లందెందైనను కుజుడుండి చంద్రుని చూచుచుండగ, భాగ్యాధిపతి శని కర్కటకములో నున్నప్పుడు,

3) కర్కటకమందుచ్చలో గురుడుండి, ధనుర్మకరమేషము లలో నెందైనను కుజుడుండి గురుని చూచుచుండగ, భాగ్యాధిపతి గురుడు తృతీయమందుండుట సంభవముకాదు కనుక ఈ యోగమును చెప్పటకు అవకాశములేదు.

4) కన్యయందు బుధుడుచ్చస్థితిలోనుండి, కుంభ, మీన, మిథునములలో నెందైనను కుజుడుండి బుధుని చూచుచుండగ, తృతీయమందు భాగ్యాధిపతియగు శుక్రుడున్నప్పుడు.

- 5) లగ్నము శూలయై అందు శనియుండి ధనుస్సులో బుధుడుండగ, మీన, మేష, కర్కటకములలో నెండైనను కుజుడున్నప్పుడు.
- 6) మకర లగ్నమునకీ యోగము పట్టదు. కాని లగ్నమందు కుజుడుచ్చలో నుండగ, తృతీయమందు భాగ్యాధిపతియగు బుధుడుండుటచే నీ యోగఫలములుకొన్ని సంక్రమించును.
- 7) మీన లగ్నమునకు లగ్నమందు శుక్రుడుచ్చలో నుండగ, భాగ్యాధిపతియగు కుజుడు తృతీయములో నున్నప్పుడు శుక్రునిపై కుజదృష్టి సంభవముకాదు. కనుక యీ లగ్నమునకీ యోగము సరిపడదు. కాని కొన్ని ఫలములు సరిపడును.

50. నాగేంద్రయోగము - ఫలము

- శ్లో॥ సప్తమేశాద్భాగ్యరాశౌ లగ్నే శాద్భాగ్యనాయకః ।
సురార్చితేన సందృష్టోయోగో నాగేంద్రనామకః 94
- తా. లగ్నాధిపతియున్న రాశినుండి భాగ్యాధిపతి, సప్తమాధిపతియున్న రాశినుండిభాగ్యమందుండి గురునిచేచూడబడినచో 'నాగేంద్రయోగ'మనబడును.
- సుందరస్సుభగో విద్వాన్నాగేంద్రాహ్వయయోగజః ।
ఆషటబ్దాత్తథాజీవం సుఖీధవతి విజ్వరః ॥ 95
- తా. నాగేంద్రయోగజుడు సుందరమైన రూపముగలవాడు, భాగ్యవంతుడు, విద్వాంసుడు అగును. 6 వ సం॥ము నుండి 6 వ తాంతము రోగములులేనివాడై సుఖజీవనమును చేయును.

51. మకుట యోగము - ఫలము

- శ్లో॥ భాగ్యేశాద్భాగ్యగేజీవే జీవాద్భాగ్యగతేశుభే ।
మండేకర్మణి సంప్రాప్తే యోగోమకుట నామకః ॥ 96

వనదుర్గాధిపరాజా కిరాతపతి రూర్జితః ।

ఖలోబలీచ మకుటే కాఽబ్జా ద్వత్సరత్రయమ్ । 98

తా. భాగ్యాధిపతి నుండి భాగ్యస్థానమందు గురుడు, గురునకు భాగ్యస్థానమందొక శుభుడు, లగ్నాద్భవమందు శనియుండగ, “మకుట యోగ” మనబడును.

ఈ యోగజాతకుడు 31 సం॥రము నుండి 32 సం॥రములోపున వనములకు, దుర్గములకు అధిపతిగాని, ప్రభువుగానియగుట, లేక కిరాతులకు ప్రభువగుట సంభవించును. ఈ జాతకుడు ధృశమైనవాడు, దుర్మార్గుడు, బలవంతుడు అగును.

52. చిత్రయోగము-ఫలము

శ్లో॥ ధనేశేభాగ్యరాశిస్థే భాగ్యేశే లాభసంయుతే ।

లాభేశే పరమోచ్చస్థే చిత్రయోగః ప్రకీర్తితః । 99

చిత్రయోగే మహాబుద్ధిః కలాను నిపుణః శృతీ ।

రాజవంశ్యోఽథ రాజా వా జీవేత్సప్తతి వత్సరాన్ ॥ 100

తా. ధనాధిపతి భాగ్యమందు, భాగ్యాధిపతి లాభమందుండగ, లాభాధిపతి పరమోచ్చగతుడైనచో “చిత్రయోగ” మనబడును, చిత్రయోగమందు పుట్టినవారు రాజవంశమందు పుట్టినవారుగాని, లేక ప్రభువులుగాని, అగుదురు. మరియు విశేష బుద్ధిమంతులు, కలలయందు వైపుణ్యముగలవారు, నేర్పరులు అగుదురు.

వి. ఉదాహరణమునకు మేషలగ్న జాతకులకు శుక్రకుడు ధనస్సునందు, గురుడు కుంభమందుండగ, శని తులయందు పరమోచ్చను పొందిన జాతకుడే యోగము ప్రాప్తించును. ఇక్కడ ధనాధిపతి భాగ్యములోనుండగ లాభాధిపతియొక్క తృతీయ దృష్టి, లాభాధిపతియగు శనికి భాగ్యాధిపతి గురుని విశేషదృష్టి కలుగుటచే నీ యోగము ప్రశస్తఫలమునిచ్చును. ద్వాదశలగ్నములలో ఈ యోగము సింహ, తుల, ధనుః కుంభ, మీన లగ్నములకు వర్తించుటలేదు.

గ్రంథకర్త చెప్పిన మూడు కారణములు సమానముగపట్టి
సప్పదు సంపూర్ణ యోగఫలము కలుగును. లేని యెడల
యీ యోగమును చెప్పకూడదు. ఉదా : కన్యాలగ్నమునకు
ధనాధిపతి శుక్రకు భాగ్యమందు, లాభాధిపతి చంద్రుడు
శరమోచ్చలో నుండుట సంభవించును. భాగ్యాధిపతియగు
శుక్రకు లాభమందుండుట సంభవించదుగాన యీ యోగము
పట్టలేదనియే గ్రహించవలయును. ఇచ్చట ధనభాగ్యలాభాధి
పతుల సంబంధఫలమునే చెప్పవలయును. ఇట్లు ఆలోచించి
నిర్ణయించవలయును.

53. వృష్టి యోగము-ఫలము

శ్లో॥ కర్మ భావాంశ పేమధ్యే శుంగేచంద్ర సమన్వితే ,
నిశాయాం చరలగ్నే చ వృష్టియోగస్సమీరితః ॥ 101

కృషివాణిజ్య నిపుణోధనవాన్వృష్టి యోగజః॥
పంచవింశాబ్దతస్సౌఖ్యం యాత్యాజీవం చిరాయనః ॥ 102

తా. రాత్రియందు జననమై లగ్నము చరరాశియై యుండగ, దశ
మాధిపతియొక్క నవాంశాధిపతి దశమమందుచ్చలో చంద్రు
నితోకూడియున్నచో “వృష్టి యోగ” మనబడును.

ఈ యోగమందు జన్మించిన జాతకులు కృషియందు, వాణి
జ్యమునందు నిపుణులు, ధనవంతులు అగుదురు. 25 సం॥
రమునుండి జీవితాంతము విశేష సుఖమును పొందగలరు.

వి. ఈ యోగము రాత్రియందు జన్మించిన చరలగ్న జాతకులకు
మాత్రమే పరిమితమై యున్నది.

54. చండికా యోగము-ఫలము

శ్లో॥ వృషేశ సంయుక్త నవాంశనాథో ।
భాగ్యేశ్వరాంశే రవి సంయుతశ్చేత్ ॥

స్థిరేవిలగ్నేపునాధదృష్టై ।

శ్రీ చండికాయోగ ఇతి ప్రసిద్ధః ॥

శూనోదాతానాధ్యక్షోమంత్రమాన్యో మహాయశాః।

చండికాయోగ సంజాత స్మృతివర్షాధకస్సుభః ।

104

తా. జన్మలగ్నము స్థిరరాశియై షష్ఠాధిపతిచే చూడబడుచుండగ, షష్ఠాధిపతియొక్క నవాంశాధిపతి భాగ్యాధిపతియొక్క నవాంశ మందు రవితోకూడినచో “శ్రీ చండికాయోగ” మనబడును. ఈ యోగ జాతకులు శూరులు, దాతృత ముగలవారు, ధనాధ్యక్షులు (కోశాధ్యక్షులు) మంత్రులు, హున్యులు, గొప్ప కీర్తి కలవారు, సూరు సంరముల కంటె అధికముగ నుఖ జీవనము చేయువారగుదురు.

వి. ఈ యోగము స్థిరరాశియందు జన్మించినవారికి మాత్రమే వర్తించును.

55. భూపయోగము-ఫలము

శ్లో॥ రాహుస్థితాంశ నాథస్య త్రికేణ సాధిపేయది ।

భూమిపుత్రేణ సంయుక్తే భూపయోగః ప్రకర్తితః ॥

105

శత్రుహంతా సుగల్లాపస్సేనానీ రాజశేఖరః ।

స్వయోగేతు సంజాతో రాజాబ్ధిద్వీదవత్సరే ॥

106

తా. రాహువుయొక్క నవాంశాధిపతియున్న రాశినుండి త్రికోణ రాశియందు తద్రాశ్యధిపతి కుజనితో చేరియున్నచో “స్వపయోగ” మనబడును. ఈ యోగ జాతకుడు శత్రువులను నశింపచేయువాడు, బాగుగా మాట్లాడువాడు, సేనాని, ప్రభువు అగును. 16 సం॥రము నుండి 4 సం॥రములలో పై యోగ ఫలములు గలుగును.

వి, “రాజాబ్ధితే” అను శబ్దములో గల “రా జ” శబ్దమునకు “పూర్వశమహారాజులు” అను పక్షములో 16 సం॥రమునూ అక్షర సంకేత ప్రకారము 32 సం॥రము చెప్పటకు వీలగు చున్నది.

56. నాసీరయోగము-ఫలము

శ్లో॥ లగ్నేశ్వరే దేవగురౌ సుఖిణే ।
చంద్రేయుతే సప్తమరాశి జేన ।
విలగ్ననాథే శుభభేట దృష్టే ।
నాసీరయోగం ప్రవదంతి సంతః ॥

107

అన్నదానరతో భోగీస్థూలగాత్రో మహాధనః ।

నాసీరయోగ సంజాతో గంగాబ్ధాదబ్ధ మాత్రకే ॥ 108

తా. గురుడులగ్నాధిపతియై చతుర్థమందుండి, చంద్రుడు సప్తమాధిపతితో కూడియుండగ విలగ్నాధిపతి శుభ గ్రహదృష్టి గలవాడై నచో “నాసీర” యోగమగును. ఈ యోగజాతకుడు 31-34 సం॥ర మధ్యమమునుండి అన్నదానరతుడు, భోగి, స్థూలకాయుడు, విశేషధనవంతుడు అగును,

వి. “విలగ్నము” అనగా పరాశరమందు విశేష లగ్నములుగ చెప్పినవానిలో నేదై ననొక లగ్నము శుభవీక్షితము కావలయునని భావము.

1. హారాలగ్నము 2. ఘటికా లగ్నము 3. భావలగ్నము 4. అంశలగ్నము 5. ప్రదేశకాండ లగ్నము 6. తారాలగ్నము, 7. ఇందు లగ్నము ఈ మఱిమందీ లగ్నములకు విలగ్నములని సంజ్ఞగలదని, హారాశాస్త్ర సంప్రదాయజ్ఞులు తెలిపినారు. పరాశరహారాశాస్త్ర ద్వితీయ భాగమందు విలగ్నమును గురించి నేను వ్రాసిన వివరణమునుచూడగోరుచున్నాను.

ధనుర్లగ్నమునకు మీనమందు గురుడుండగ బుధ చంద్ర యోగముతో పాటు, విలగ్నమునకు శుభగ్రహ దృష్టి యున్నప్పుడు, మీన లగ్నమునకు సప్తమాధిపతి బుధునితో చంద్రుడు కలసియుండగ నాలుగవ భావమందు గురుడుండి, విలగ్నము శుభదృష్టి కలదై నప్పుడు పై యోగముఫలించును. ఇతర లగ్నములకు యోగము సంభవించదు.

57. కంతుక యోగము-ఫలము

- శ్లో॥ కర్మేశభాగ్యరాశిస్తే ధనేశేలగ్నసంస్థితే ।
 ధనకర్మగతౌ సామ్యా యోగః కంతుకనామకః ॥ 109
- చాటువాక్య చతురోరివుహంతా ॥
 దానధర్మ ధనభోగయుతశ్చ ॥
 కంతుకే భవతి లాలితలోకః
 పంచమాబ్దమవధిశ్శత వర్షాత్ ॥ 110
- తా. దశమాధిపతి భాగ్యస్థానమందు, ధనాధిపతి లగ్నమందుండగ
 ద్వితీయ దశమములందు రెండు శుభ గ్రహములున్నచో
 “కంతుక” యోగమనబడును. ఈ యోగమందు బుట్టినవారు
 ప్రియమైన వాక్యములను చెప్పటలో నేర్పరులు. శత్రువు
 లను నశింపజేయువారు, దాన, ధర్మ, ధన, భోగాదులతో
 కూడినవారు, ప్రజలవలన కోరికలను తీర్చుకొనువారు, నూట
 యెదు సం॥రముల వరకు ఆయుర్దాయము కలవారు అగుదురు.

58. ముసలయోగము-ఫలము

- శ్లో॥ కర్మస్థానగతేరాహా కర్మపే స్వోచ్చరాశిగే ।
 రివిపుత్రేణ సందృష్టే యోగోముసల సంక్షేతః ॥ 111
- పద్మపత్ర విశాలాక్షః ప్రసన్నవదనోబలీ ।
 మంత్రి వాణిజ్యధనవాన్ ముసలేరామజీవనః ॥ 112
- తా. జన్మలగ్నమునుండి దశమమందు రాహువుండగ, దశమాధిపతి
 తన ఉచ్చరాశియందుండి శనిచే చూడబడెనేని “ము స ల”
 యోగమనబడును.
- ఈ యోగజాతకులు విశాలనేత్రములు గలవారు, ప్రసన్న
 మైన ముఖముగలవారు, బలవంతులు, మంత్రిలు, (విశేష
 మైనవిలోచనాశక్తి గలవారు) వ్యాపారమువలన ధనమార్జించు
 వారు, 52 సం॥రముల జీవనము గలవారగుదురు.

59. చంద్రికా యోగము-ఫలము

- శ్లో॥ భాగ్యేశస్థితరాశీశో భాగ్యాత్పంచమగోయది ।
 లగ్నాత్పంచమగోభామశ్చంద్రికా యోగదాయకః ॥ 113
- బహుస్త్రిరమణో భూతశ్చంద్రికాయోగ సంభవః ।
 స్త్రీప్రజః పుత్రదుఃఖీచ సమాబ్దసుఖజీవనః ॥ 114
- తా. భాగ్యాధిపతియున్న రాశినాథుడు భాగ్యాత్పంచమమండనగా
 లగ్నమందుండగ, లగ్నమునకు పంచమములో కుజుడున్నచో
 “చంద్రికా యోగ”మని పేరు.
 ఈ యోగజాతికులు అనేక భార్యలు గలవాలు, స్త్రీసంతతి
 గలవాడు, పుత్రులు లేక దుఃఖించువారు, 57 సం॥౩
 యులు సుఖముగ జీవించువారు అగును.

60. దండయోగము-ఫలము॥

- శ్లో॥ విక్రమాధిపతౌ స్వోచ్చేవిక్రమే గురుసంయుతే ।
 భృగుపుత్రేణ సందృప్తే దండయోగ ఇతీరితిః ॥ 115
- గోభూధనసమృద్ధశ్చ బహుగ్రామాధిపః ప్రభుః ।
 దండయోగేతు సంజాతోజీవేదానాభి వత్సరమ్ ॥ 116
- తా. విక్రమాధిపతి ఉచ్చరాశియందుండగ, విక్రమ స్థానమందు
 గురుడుండి శుక్రునిచే చూడబడినచో ‘దండ’యోగ మనబడును.
 ఈ యోగమందు బుట్టినవాడు గోవులు, భూమి, ధనము
 సమృద్ధిగగలవాడు, అనేక గ్రామముల కధిపతి, ప్రభువు
 అగును. 40 సం॥రములు నిండు వత్సరము జీవించును.
- వి. ఈ యోగము మేష, కర్కట, సింహ, తులా, మకర,
 మీన లగ్నములకు సంభవించదు. మిగిలిన లగ్నములకు
 సంభవించును.

61. రసాతలయోగము-ఫలము

- శ్లో॥ వ్యయేశే పరమోచ్చస్థే వ్యయస్థే భృగునందనే ।
 సుఖాధిపేన సందృప్తే రసాతల ఇతీరితిః ॥ 117

యోగేరసాతలేజాతోభూమానిక్షేప కృద్ధనీ ।

అస ప్రత్యబ్ధ జీవీచరాజావా గాజసన్నిధిః । 118

తా. వ్యూహాధిపతి పరమోచ్చగతుడై యుండగ, వ్యయమందు శుక్రుడుండి సుఖాధిపతిచే చూడబడినచో “రసాతల”యోగ మనబడును.

ఈ యోగమందు పుట్టినవారు భూమియందుదాచబడిన ధనము గలవారు, ధనవంతులు, ప్రభువులు లేక ప్రభుసమానులు 70 సం॥రములు జీవించువారు అగును.

వి. ఈ యోగము మేష, సింహ, తులా, ధనుర్మూల లగ్నము లకు పట్టును.

62. యుగ్మయోగము - ఫలము

శ్లో॥ సుఖేశే శుభరాశిస్థే శుభగ్రహ సమన్వితే ।

సురార్చితేన సందృష్టై యుగ్మయోగః ప్రకస్యతే ॥ 119

ప్రాప్నోతి రాజవాల్లభ్యం రాజచిహ్నాని భోగవాన్ ।

యుగ్మయోగేతు సంజాతో యావజ్జీవ సుఖినరః ॥ 120

తా. సుఖభావాధిపతి (వాహనాధిపతి) భాగ్యభావమందు శుభగ్రహ యుతుడై గురునిచే చూడబడినచో “యుగ్మయోగ”మగును. ఈ యోగజాతకులు ప్రభువుల వాల్లభ్యమును పొందువారు, రాజచిహ్నములుగలవారు, భోగవంతులు, యావజ్జీవము సుఖమునొందువారు నగుదురు.

63. అంగుళయోగము-ఫలము

శ్లో॥ బుద్ధివాధ నవాంశేశ స్సబుధస్తుంగ సంధితః ।

కర్మాధిపేన సంయక్తో భవేదంగుళ యోగవాన్ ॥ 121

వస్త్రాభరణ సంయక్తోగోభూధన సమన్వితః ।

చోరాన్వేషీచ మధ్యాయు శ్రీమానంగుళ యోగజః ॥ 122

తా. పంచమాధిపతియొక్క నవాంశాధిపతి బుధునితోకూడి ఉచ్చ లోనుండి దశమాధిపతితో కూడియున్నచో “అంగుళ” యోగ మనబడును.

ఈ యోగమందు పుట్టినవారు వస్త్రాలంకార భూషితులు, భూములు, గోవులు, ధనము గలవారు, జొంగును అన్వేషించువారు. మధ్యమాయువు గలవారు, శ్రీమంతులు అగుదురు.

- వి. ఈ యోగములో పంచమాధిపాంశాధిపతికి బుధసంబంధము ముఖ్యముడెచ్చలోలేకపోయినను పై ఫలములు సరిపడుచున్నవి పంచమ దశమాధిపతుల సంబంధమువలె, పంచమాధిప నవాంశాధిపతికి బుధునియొక్క, దశమాధిపతియొక్క సంబంధమును ముఖ్యముగ గ్రహించవలయును.

(64 వ యోగము లభించలేదు.)

65. భవ్యయోగము-ఫలము

- శ్లో॥ రాజ్యస్థానగతే చంద్రచంద్రదాంశేశేతు తుంగశే ,
భాగ్యేశే ధనపోషేతే భవ్యయోగః ప్రకీర్తితః ॥ 123
మానధనై శ్వర్యయుతం ప్రాజ్ఞం బహుభాగినం కురుతే।
యోగోభవ్యాభ్యాయం సుగుణజాతంకలాసునిపుణంచ॥ 124
తా. చంద్రుడు దశమభావమందుండగ, చంద్ర నవాంశాధిపతి
డెచ్చలోనుండగ, భాగ్యధనాధిపతులు కలసినప్పుడు “భవ్య”
యోగమనబడును.

ఈ యోగజాతకులు అభిమానము, ధనము, విశ్వర్యము గలవారు, విశేషజ్ఞులు, అధికభోగభాగ్యములుగలవారు, సుగుణములు గలవారు, కళలందు నేర్పరులు అగుదురు.

- వి. ఈ యోగమందు చంద్రుడు పూర్ణశుభుడై యుండవలయును. పూర్ణశుభుడై నీచయందున్నను యోగము ఫలించదు.

66. బోగియోగము-ఫలము

- శ్లో॥ భాగ్యాధిపస్య ద్రక్ష్యాతే రాజ్యనాథేస్థితేసతి ।
రాజ్యంగతే సురాచార్యే భోగియోగస్సప్రవదః॥ 125
రాజరాజసమా భోగీ శ్రీరాంశేత్రోత్సవప్రదః ।
భోగియోగేతు సంజాతో జీవేద్రం భాబ్ధతఃపరమ్॥ 126

తా. రాజ్యస్థానాధిపతి భాగ్యాధిపతియొక్క ప్రదేశాణమును పొంది యుండగ, రాజ్యభావమును గురుడున్నచో భోగి యోగ మనబడును.

ఈ యోగజాతకుడు విశేషసుఖమును పొందువాడు, తాజ సముడు, భోగి, స్త్రీలకు ఆనందమును కలిగించువాడు (మిక్కిలి రూపవంతుడని భావము) 24 సం॥రములు మాత్రమే జీవించు వాడు అగును.

వి. ఆయుర్వ్యోగముల ప్రాబల్యముగల జాతకులు అధిక వ్యయము జీవించగలరు.

67. గారుడయోగము-ఫలము

శ్లో॥ చంద్రస్థిత నవాంశేశస్త్రింగస్థః పూర్వపక్షకే ।

దీవాజన్మనియోగోఽయం గారుడో నామసౌఖ్యదః ॥ 124

సత్పుజ్యో మృదుభాషీచ శత్రుహంతా బహుబలాః ।

యోగేతు గారుడజాతో వేదాబ్ధో విషవర్జితః ॥ 125

తా. శుక్ల పక్షమందు వగలు జన్మించినవారికి చంద్రస్థానవాంశాధిపతి న యుచ్చరాశిలోనుండెనేని గారుడ యోగమనబడును. ఈ యోగమందు పుట్టినవారు సౌఖ్యముగలవారు, సత్పురుషులచే పూజింపబడువారు, మృదువుగ మాట్లాడువారు, శత్రువులను జయించువాడు, గొప్పబలవంతుడు 24 సం॥రములు జీవించువాడు విషవర్జితుడు అగును.

వి. విషవర్జితుడనగా విషాదులవలన బాధలులేనివాడని గ్రహించవలెను. సర్పాది విషజంతు భీతిలేనివాడు, శరీరమునకు పిష్టప్రయోగాదులను చేసినను, వానివలన రక్షింపబడువాడు అగును. గారుడ యోగము అనుటచేత విషసంబంధమైన దోషములను గారుడమంత్రము నశింపచేసి రక్షించునని గ్రహించుచు యజ్ఞాల యభిప్రాయము.

68. దేవయోగము-ఫలము

- శ్లో॥ లగ్నాధిపస్య బ్రహ్మకాశే భాగ్యేకస్తన్న వాంశపః ।
 తిష్ఠతశ్చేద్దివాజన్మ దేవయోగ ఇతీరితః । 126
- నానావిధమతై శ్వర్యం కీర్తిర్భుద్ధిర్యశో బలమ్ ।
 దేవయోగేతు జాతస్య ద్వాత్రింశద్వత్సరావధి । 127

తా. భాగ్యాధిపతి, వానినవాంశాధిపతి ఇద్దరు లగ్నాధిపతియొక్క బ్రహ్మకాశమందుండగ, పగటియందు జన్మించినచో దేవయోగమనబడును,

ఈ యోగమందుబుట్టినవారు బహువిధ సంపదలుగలవారు, బుద్ధి, యశస్సు, బలము, కీర్తి కలవారగును. 32 సంవత్సరములు దాటిన పిమ్మట యీ యోగఫలములు సంభవించును.

69. ధర్మయోగము-ఫలము

- శ్లో॥ జీవేన శుక్రకేభాగ్యధే లాభనాథేన సంయుతే ।
 ధనాధిపేనసందృప్తై ధర్మయోగ ఇతీరితః । 128
- సేనాధిపతీ ధనవాన్యుద్ధ కాంక్షి మహాబలః ।
 ధర్మయోగేతు వంజానో దాతాభవతి ధార్మికః । 129

తా. శుక్రకుడు గురునితోను, లాభాధిపతితోను భాగ్యభావమందుండగ ధనాధిపతిచే చూడబడనేని “ధర్మయోగ” మనబడును. ఈ యోగజాతకులు సైన్యాధిపతులు, ధనవంతులు, యుద్ధాభిలాషులు, బలవంతులు, దాతలు, ధార్మికులు నగుదురు.

- వి. 1. మేషలగ్న జాతకులకు భాగ్యభావమందు శుక్ర గురు శనులుండుటచే నీ యోగము కలుగును. శుక్రకుడే ధనాధిపతియగుటచే ధన, భాగ్యరాజ్య లాభాధిపతుల సంబంధము భాగ్యభావమందుండుడచేత ధర్మశీలుడు, దాతలు, ధనవంతులు అగుదురు. సైన్యాధిపత్యము కలుగకపోయినను, జనసామాన్యమందు గౌరవమును, ఆధికారమును పొందగలరు.

2. వృషభ లగ్న జాతకులకు భాగ్యభావమగు మకరమందు శుక్ర గురువుల సంబంధమువలన లాభాధిపతి సంబంధముకూడా పట్టును, కాని ధనాధిపతియగు బుధునిదృష్టి కలుగదు. విశేష దృష్టుల ప్రకారము వృశ్చికరాశి గతుడగు బుధుడు తృతీయ దృష్టితో శుక్రగురువులను చూచునని చెప్పవలయును. అట్లయినను లాభాధిపతియగు గురువునకు నీచపట్టుటచేత నీ జాతకు లకీ యోగము ఫలించదని తోచును.

3. మిథున లగ్న జాతకులకు భాగ్యభావమగు కుంభమందు శుక్ర గురు కుజలుండుటచే శుక్రకు గురు, లాభాధిపతుల సంబంధము కలిగును. సింహమందు ధనాధిపతియగు చంద్రుడును శుక్రగురుకుజులను చూచును. ఈ యోగమందు చంద్రునకు 7వ యింటిలో గురుశుక్రలవలన అధియోగముగూడ మిత్రమముగ సంక్రమించును. వీరికీ యోగముఫలించును. రాజ్యాధిపతియగు గురునకు భాగ్యస్థితి పంచమ కోణాధిపతి సంబంధమువలన రాజయోగప్రాప్తి, కుజుడు యుద్ధకారకగ్రహమగుటచే సైన్యాధిపత్యము, యుద్ధాభిలాషిత్వముకూడా కలుగునని చెప్పవచ్చును.

4. కర్కటక లగ్న జాతకులకు శుక్రకుడు 9వ యింటి యందు గురు నితో చేరుట కుదురును. ధనాధిపతియగు రవి ఏక్షణము సంభవించదు. తృతీయ దృష్టితో రవి చూచుట కవకాశము కలుగును.

ఈ యోగములో నాహనభాగ్య లాభాధిపతుల సంబంధము, శుక్రున కుచ్చస్థితి, గురువకు స్వక్షేత్రస్థితివలన ధనయోగము, ధార్మిక ప్రవృత్తి, దాతృత్వమును చెప్పవచ్చును.

5. సింహలగ్న జాతకు భాగ్యభావమగు మేషమందు శుక్రగురుబుధులుండుటచేత నీ యోగము పట్టును. కాని బుధుడే ధనాధిపతియగుటచే ధనాధిపతి ఏక్షణ ముండదు. ఈ కలయిక ధన

పంచమ రాజ్యలాభాధిపతుల సంబంధము కనుక ధనయోగము, ధార్మికత్వము, చాతృత్వము కలుగును. అష్టమాధిపతి భాగ్యమందుండుటచేత భాగ్యసప్తమునుగూడ సూచించును. మూడు శుభగ్రహములు 9వ యింటిలో నుండుట విశేష శుభము. రాజ్యాధిపతి భాగ్యమందు అష్టమాధిపతితో కలియుటవలన కొన్ని దోషములుకూడ సంక్రమించును.

6. కన్యాలగ్న జలకు భాగ్యభావమగు వృషభమందు శుక్ర గురు చంద్రుల కలయికవలన పై యోగము పట్టును. శుక్రకుడే ధనాధిపతి యగును. భాగ్యభావమందు ధన, వాహన, భాగ్య, లాభాధిపతుల సంబంధమువలన ధనము, చాతృత్వము, ధార్మికత్వము సంభవించును. జనసామాన్యమందు గౌరవముండును,

7. తులాలగ్న జలకు శుక్రకుడు గురుతో కలసి భాగ్యభావమగు మిథునమందుండగ, లాభాధిపతియగు రవితో కలసినప్పుడు, గురుశుక్రల కస్తమయ దోషముండరాదు. కుజుడు వృశ్చిక ధనుర్మీనమునలో నున్నప్పుడు వీరిని చూచును. ఇక్కడ కుజ దృష్టి రవి భాగ్యస్థితి పై న్యాధికారయోగమునకు హేతవులగును. తృతీయ వృత్తముందున్న కుజదృష్టి యెక్కువ సహకరించును. రవితో గురుశుక్రలు కలసి మిథునమునుండగ గురుశుక్ర లస్తమించరాదు. అస్తమించినచో యోగఫలము తగ్గిపోవును.

8. వృశ్చిక లగ్న జలకు భాగ్యమందు శుక్ర గురు బుధులుండుట వలన యీ యోగము పట్టును. గురునకు ధనాధిపత్వము, ఉచ్చము సంభవించును. ఈ యోగమందు ధనము, చాతృత్వము, ధార్మికత్వము కలుగును.

9. ఘనర్శగ్న జలకులకు భాగ్యభావమగు సింహమందు శుక్రకుడు గురునితో కూడియుండగ, ధనాధిపతియగు శనిచే చూడబడి

నవ్వడియోగము పట్టును. శుక్రజే లాభాధిపతియగును. శని వృశ్చిక, కుంభ, మిథునములలో నెక్కడున్నను గురుశుక్ర లను చూచును. కాని కుంభములోనుండి చూచినవ్వడి ఫల ములనుభవములో సరిపడును.

10. మకరలగ్నజాలకు కన్యాయందు శుక్ర గురు కుజలుండగ శనిచే చూడబడినవ్వడి యోగము సంభవింపును. శని రి, 7 స్థాన ములందుండి చూచినచో యోగఫలములు బాగుగ సంభ వించును. శుక్రకు నీచ భాగలను దాటియుండుటమంచిది.

11. కుంభలగ్నజాతకులకు భాగ్యభావమందు శుక్రగురువు లుండుట వలన యీ యోగము కలుగును. కాని గురుజే లాభాధిపతి ధనాధిపతి యగుటవలన గ్రహాంతరదృష్టి లేనందున యోగము నకు ప్రాప్తిబల్యము తక్కువగ నుండును. ఇట్టివారు ధార్మి కులు, దాతలు మాత్రమే అగుచున్నారు.

ధర్మస్థానమందు (భాగ్యభావమందు) గురు శుక్ర యుతిఫల విషయమై వృద్ధయవన జాతకము 48 వ అ 19వ శ్లోకములో

ధర్మాశితో జేవతుస్స శుక్రో
నరంప్రసూతేర్థ యశోనిధానమ్ ।
సుపుత్రరక్తం విభవైస్సమేతం ।
మాయావిహీనం సుతిపల్లభం చ ॥

అనుటచేత శుక్రగురువుల భాగ్యస్థితిగల జాతకులు ధనము, యశస్సు గలవారు, సుపుత్రులతో కూడినవారు, ప్రైథవో పేతులు, మాయావిహీతులు, సంతానమందు స్త్రీతిగలవార గురురని చెప్పబడినది. కనుక కుంభలగ్నజాలకు శివ యింటిలో శుక్రగురువులున్నప్పుడు పాక్షికముగ “ధర్మయోగ”ము పట్టి నందున వీరు సైన్యాధిపతులు, యుద్ధాభిలాషులు కానేరరని గ్రహించదగియున్నది.

70. శ్రీ ధ యో గ ము

శ్లో॥

లాభేశ్వరదృగాదేతు సరావశాబుద్ధినాయకే ।

భూమ్యాత్మజేన సందృష్టే శ్రోధయోగోఽపిసాఖ్యః॥ 130

ఫలము

పాపవిత్తార్జనపరో దానధర్మ పరాయణః ।

సాహసిశ్రోధయోగేతు శ్రోధహర్ష భయాన్వితః ॥ 131

తా.

పంచమాధిపతి లాభాధిపతియొక్క ప్రదేశ్కాణమందు రాహువుతో కలిసి కుజునిచే చూడబడినచో “శ్రోధ యోగ”మనబడును. ఈ యోగమందు బుట్టినవారు సుఖవంతులు, సాహసవంతులు, పాపకర్మల వలన ధనార్జన చేయువారు, దానధర్మపరాయణులు, సాహసవంతులు, శ్రోధము, సంతోషము, భయము కలవారగుదురు.

వి.

పంచమాధిపతి వృషభములో శివ ప్రదేశ్కాణమందు, మిథునంలో శివ ప్రదేశ్కాణ మందు, కన్యలో 2వ ప్రదేశ్కాణ మందు, తులలో 2వ ప్రదేశ్కాణమందు, మకరమందు 1వ ప్రదేశ్కాణ మందు, కుంభమందు 1వ ప్రదేశ్కాణమందున్నప్పుడు ప్రదేశ్కాణ చక్రమందు పంచమాధిపతి రాహువుతో కలిసి కుజునిచే (ప్రదేశ్కాణ చక్రమందు) చూడబడినప్పుడు యోగము పట్టును ఉదాహరణమునకు మేషులగ్నజాతకునకు పంచమాధిపతియగు రవి వృషభమందు శివ ప్రదేశ్కాణ మందుండగ, రాహువు కన్యలో 2వ ప్రదేశ్కాణమందున్నప్పుడు రవి (పంచమాధిపతి) రాహువులు లాభాధిపతియగు శనియొక్క ప్రదేశ్కాణములో నుండగలరు. మకరమందున్న యీ రవి రాహువులు మిథున, కర్కటక, తులల్లో శౌకరాశియందున్న ప్రదేశ్కాణరాశి) కుజునిచేచూడబడెదరు. ఇట్టి సందర్భములో నీ యోగము పట్టును. ఇదే విధముగ నితరలగ్నముల కూహ్యములు.

71. రజ్జు యోగము

శ్లో! భాగ్యాధిపద్వాదశాంశే పంచమాధిపతౌస్థితే ।

పూర్ణ చంద్రేణ సంయుక్తే యోగస్సద్విజ్ఞనాయకః॥ 182

ఫలము

విశాలాక్షో ధనీమానీ కీర్త్యైశాంత జగత్తయః ।

రజ్జయోగేతు సంజాతో మధ్యాయుర్చహు పుత్రవాన్॥ 183

తా. పంచమాధిపతి భాగ్యాధిపతియొక్క ద్వాదశాంశములోనుండి సంపూర్ణ చంద్రునితో కూడినచో “రజ్జయోగ” మనబడును. పై యోగమందు పుట్టిన జాతకులు విశాలమైన నేత్రములు గలవారు, ధనవంతులు, అభిమానముగలవారు, విశేష కీర్తివంతులు, మధ్యమాయువు గలవారు, బహుపుత్రులు గలవారు అగుదురు.

వి. 1. మేషులగ్న మునకు పంచమాధిపతియగు రవిగురుద్వాదశాంశ ములో నున్నను, చంద్రునితో కలియుట క్షీణచంద్రునితో కలియుట యగుటచే వీరికియోగము పట్టదు.

2. వృషభలగ్న మునకు పంచమాధిపతి బుధుడు భాగ్యాధిపతియగు శని ద్వాదశాంశములోనున్నను క్షీణచంద్రునితో కలియుటయే యగును. వీరికి యోగము పట్టదు.

3. మిథునలగ్న మునకు పంచమాధిపతియగు శుక్రుడు భాగ్యాధిపతి యగు శని ద్వాదశాంశములోనున్నను క్షీణచంద్రునితో కలియుటయేయగుటచే వీరికియోగము పట్టదు.

4. కర్కటక లగ్న మునకు పంచమాధిపతి కుజుడు భాగ్యాధిపతియగు గురుని ద్వాదశాంశములో నుండగ పూర్ణచంద్రునితో కలియుట కవకాశముండుటచే నీ యోగము వీరికి పట్టును.

5. సింహ, కన్యా, తులా, వృశ్చిక, ధనుర్లగ్న ములకు యీ యోగము పట్టును. మకర-కుంభ-మీనములకు పట్టదు.

మీన లగ్నమునకు శంచమాధిపతియగు చంద్రుడు పూర్ణ
చంద్రుడై భాగ్యాధిపతియగు కుజుడైన శాంశమును పొందిన
ప్పుడు వికల్పముగ నీ యోగమును చెప్పవచ్చును. వీరికి
యోగఫలములు కలుగును.

72. అంగయోగము-ఫలము

- శ్లో॥ కేంద్రత్రికోణ నాథానాం త్రింశాంశేశాశ్శుభాయది ।
అంగయోగ ఇతిభ్యాతః సర్వదా సుఖజీవనః ॥ 134
- తా. కేంద్ర త్రికోణాధిపతులయొక్క త్రింశాంశాధిపతులు శుభులై
నచో “అంగయోగ” మనబడును. ఈ యోగమందు బుట్టిన
వారు సుఖముగ జీవనమును చేయుదురు.

త్రింశాంశఫలము

- శ్లో॥ కుజః కోపీ శనిఃకూరో గురుఃపుణ్యఫలప్రదః ।
బుధోజ్ఞానీ భృగుస్త్యాగీ త్రింశాంశకఫలం ద్విదమ్ ॥ 135
- తా. త్రింశాంశాధిపతి కుజుడై నచో కోపముగలవాడు, శనియైనచో
క్రూరుడు, గురుడై నచో పుణ్యఫలప్రదుడు, బుధుడై నచో
జ్ఞానవంతుడు, శుక్రుడై నచో త్యాగశీలుడు అగును. ఇది
త్రింశాంశఫలముగ గ్రహించవలయును.
- వి. 1, 4, 5, 7, 9, 10 స్థానాధిపతులగు గ్రహములు బుధ, గురు
శుక్ర త్రింశాంశములందున్నప్పుడే ‘అంగయోగము’ కలుగును.

73. గోళయోగము-ఫలము

- శ్లో॥ సంపూర్ణ చంద్రే భాగ్యస్థే గురుశుక్ర సమన్వితే ।
లగ్నాంశకే బుధయుతే గోళయోగః ప్రకీర్తితః ॥ 136
- తా. సంపూర్ణ చంద్రుడు భాగ్యరాశియందు గురుశుక్రలతో కలిసి
యుండగ, లగ్నము బుధనవాంశమును పొందినచో “గోళ
యోగ” మనబడును.

విద్యావినయ సంపన్నోయత్కించిద్దామనాయకః ।

చిరాయుర్మృత్యుభోజీచ గోళయోగ భవోనరః ।

తా॥ గోళయోగమందు జన్మించినవారు విద్యా విషయములు గల వారు కొన్ని గ్రామములకు నాయకులు, దీక్షాయువుగలవారు, మృష్టాన్నభోజనమును చేయువారు అగుదురు.

వి॥ గురు శుక్రులతో చంద్రుడు కలియుటలో చంద్రుడు పూర్ణ చంద్రుడై యుండవలయునని తెలిపియుండెను.

రవినుండి 3, 11 రాశులలో శుక్రుడున్నప్పుడు చంద్రుడుగూడ శుక్రునతో కలిసి ఆ రాశులలోనే యుండును. ఈ స్థితిలో చంద్రుడు పూర్ణ చంద్రుడగుట కవకాశము కలుగునా? యని విచారించవలసి యున్నది.

చంద్రుని శుభాశుభ నిర్ణయమును గురించి 'యవనేశ్వరుడు'

మాసేతు శుక్లప్రతిపత్ప్రవృత్తై

రాద్యేశశీ మధ్యబలో దశాహే॥

శ్రేష్ఠా ద్వితీయే ల్పబలస్తృతీయే॥

సౌమ్యేస్తుదృష్టా బలవాన్సదైవ॥ అని

చెప్పిన వచనానుసారము శుద్ధ దశమి తరువాత చంద్రుడతి శుభుడగును. రవినుండి 120 భాగల దూరము తరువాతనుండు చంద్రుడని భావము.

74 గోయోగము - ఫలిము.

శ్లో॥ మూలక్రికోణే వాగిశే సబవేచధనేశ్వరే॥

లగ్నే శేస్వాచ్చరాశిస్థే గోయోగశ్చ విశుతః॥

138

తా॥ గురుడు తన మూలక్రికోణ రాశియందుండగ, ధనాధిపతి బల వంతుడై, లగ్నాధిపతి తన ఉచ్చరాశియందున్నచో "గోయో గము" అగును.

మహాకులీనో సుధగో భోభూనాధరీబరీ॥

గోయోగసంభవోమర్త్యః పంచాశత్పరజీవనః॥

138

తా॥ గోయోగమందు పుట్టినవారు గొప్పవంశమందు జన్మించు వారు, సుందరులు, భోగులు, ప్రభువులు, ధనవంతులు అగుదురు. ఏబది సంవత్సరములకుపైన జీవించు వారగుదురు.

75 మారుతయోగము - ఫలము

శ్లో॥ రాహు స్త్రిషష్ఠ లాభస్థోలగ్నం సౌమ్యయుతేక్షితమ్ |
యోగోయం మారుతోనామ దురితాని వినాశయేత్ 139

తా॥ రాహువు 8, 6, 11 రాశులందుండగ, లగ్నము శుభగ్రహ యుతివీక్షణములు గలదైనచో “మారుతయోగ” మనబడును ఈ యోగజాతకులు సాపకర్మఫలము లేనివారగుదురు.

76 శ్రీమద్యోగము - ఫలము

శ్లో॥ ధర్మకర్మాధినేతారా వన్యోన్యస్యచ కేంద్రకా॥
జీవదృష్టా సలగ్నే శే శ్రీమద్యోగస్సుఖప్రదః | 140
యోగేశ్రీమతి సంజాతశ్శ్రీమాన్కార్యవిచక్షణః॥
భోక్తాచాతా మహామానీ చిరాయుర్భవతిధ్రువమ్॥ 141

తా॥ నవమదశమాధిపతులు పరస్పర కేంద్రగతులై గురుదృష్టిగల వారైనను, లగ్నాధిపతితో కూడియున్నను “శ్రీమద్యోగ” మనబడును.

ఈ యోగమందు పుట్టిన జాతకులు సుఖవంతులు, శ్రీమంతులు కార్యవిచక్షణగలవారు, భోగులు, చాతలు, గొప్ప అభిమాన వంతులు, దీర్ఘాయువుగలవారు అగుదురు.

ని॥ నవమ దశమాధిపతు లొకరికొకరు కేంద్రగతులై యుండగ నొకరు గురునితో కలిసి, మరియొకరు లగ్నాధిపతితో కలిసినను ఒకరు గురునితోను లగ్నాధిపతితోనుకలసి మరియొకరిని చూచినను “శ్రీమద్యోగ” మనబడును.

ఉవాహరణమునకు తులాలగ్నజాతకులకు భాగ్యాధిపతి చతుర్థ ములోనుండగ, రాజ్యాధిపతి గురునితోచేరి బుధునిచూచినను లగ్నాధిపతియగు శుక్రుడు బుధునితో చేరియుండగ గురునిచే

చూడబడినను యీ యోగము కలుగును. దీనిని మరికొన్ని విధములగ వికల్పించవచ్చును ఏవిధముగ చూచినను 9, 10 స్థానాధిపతులకు కేంద్రస్థితి, గురుదృష్టి లగ్నాధిపతి సంబంధ ముండవలయును.

77 సులాభయోగము - ఫలము

- శ్లో॥ చంద్రులగ్నాద్ధనే తారాగ్రహః కోపిబలీయది।
సులాభనామకోయోగో ధీధనభ్యాతిదాయకః॥ 143
- తా॥ చంద్రునకు 2వ యింటిలో కుజ, బుధ, గురు, శుక్ర, శనిలలో నెవరైన నొకరున్నచో “సులాభయోగ” మనబడును. ఈ యోగజాతకులు బుద్ధిబలము, ధనము, భ్యాతిగల వారగుదురు.
- వి॥ ఇది సునపాయోగ మనబడును. దీనినే గ్రంథకర్త సులాభ యోగమనెను.

78 అధిలాభయోగము - ఫలము

- శ్లో॥ చంద్రులగ్నాద్వ్యయే కశ్చిద్భువీ తారాగ్రహోయది।
యోగో2యమధి లాభశ్చ సుఖప్రభురనామయః॥ 148
- తా॥ చంద్రునకు 12వ రాశియందు కుజ, బుధ, గురు, శుక్ర, శని లలో నెవరైన నొకరున్నచో “అధిలాభయోగ” మనబడును. ఈ యోగజాతకులు సుఖవంతులు, ప్రభువులు, రోగములులేని వారు అగుదురు.
- వి॥ ఇది అనఘా యోగము. దీనినే గ్రంథకర్త “అధిలాభి” యోగ మనెను.

79 దురంధరయోగము - ఫలము

- శ్లో॥ అనస్తగేషు బలిషు చంద్రాదుభయసార్వయోః।
తారాగ్రహేషు సత్సూక్తే యోగోనామదురంధరః॥ 144
- సుతవాహన సంయుక్తస్యాగ్రేస్సాక్షిత్వి త్తవాన్।
దురంధరాహ్వయే యోగేజాతః కార్యదురంధరః॥ 145

తా|| చంద్రునకు 2, 12 రాశులందు అస్తమించని బలమైన తారా గ్రహములు (కు, బు, గు, శు, శనులు) న్నచో “దురంధర” యోగ మనబడును. ఈ యోగమందు పుట్టినవారు సుత, వాహన, సంపదలు గలవారు, త్యాగశీలురు, స్వార్జితధనము గలవారు, కార్యదక్షులు అగుదురు.

వి|| దురంధర యోగముగ చెప్పబడిన యీ యోగము గ్రంథాంతరములందు “దురధురా” యోగమనునామముతో చెప్పబడినది సామాన్యముగ యీ యోగము చాల జాతకములమీద కనబడదు. కొన్ని జాతకములందు “సునహాయోగము” కొన్ని జాతకములందు “అనహాయోగము” గోచరించుచుండును.

దురధురా యోగము పట్టినప్పుడు 1 చంద్రుడు బలవంతుడై యుండవలెను 2 చంద్రునకు 2, 12 రాశులందు గ్రహములు బలవంతులై అస్తంగతదోషములేనివారుగనుండవలెను. చంద్రునకు 2వ రాశిలోనున్న గ్రహముగాని, 12వ రాశిలోనున్న గ్రహముగాని చంద్రునకు 30 భాగలదూరమును దాటియుండవలయును. చంద్రుని బలము ముఖ్యముగ గ్రహించవలయును.

1. మేషమందు చంద్రునకు 2, 12 రాశులందు అస్తమించని కుజాది పంచగ్రహములలో వృషభమందు శుక్రుడు, మీనమందు గురుడు స్థితినిొందినచో యీ యోగము బలమైనదిగ నుండును. చంద్రునకు మిత్రక్షేత్రస్థితి, శుక్ర గురువులకు స్వక్షేత్రస్థితి కలిగియుండగ అస్తంగతదోషములేనప్పటియోగము తృప్తి గలవానిని చేయును.

2. వృషభమందు చంద్రునకు 2, 12 రాశులందు కుజాది పంచగ్రహములలో 12లో కుజుడు, 2లో బుధుడున్నచో యీ యోగము తృప్తి ఫలమునిచ్చును. కుజ బుధుల స్వక్షేత్రస్థితి, చంద్రునకు ఛస్థితి మంచిది తవి కర్కటకములో నుండవలయును.

3. మిథునమందు చంద్రుడు, 2వ యింటిలో గురుడు 12లో శుక్రుడున్నప్పుడు యీ యోగము బాగుగా ఫలించును శుక్ర గురువుల కస్తమయ దోషముండరాదు.
4. కర్కటకమందు చంద్రుడు మిథునమందు బుధుడు వృషభ రవి, సింహమందు కుజుడుగల జాతకులకీ యోగము బాగుగా ఫలించెను. (సింహమందు గురు శుక్ర శనిల స్థితి శ్రేష్ఠము కాదు. గురునకు సింహరాశి మిత్రక్షేత్రమైనను బలముకాదు. శుక్ర శనికు సంహరాశి శత్రుక్షేత్ర మగుటచే బలము తగ్గి పోవును.
5. సింహమందు చంద్రుడుడగ కర్కటకమందు గురుడు, కన్య యందు బుధుడు, తులయందు సూర్యుడున్నప్పుడు చంద్ర రాశ్యధిపతియగు రవికి నీచపట్టుటచేత చంద్రునకు బలము తగ్గినది. ఈ యోగము కొంత తక్కువ ఫలముల నిచ్చును
6. కన్యయందు చంద్రుడున్నప్పుడు 2వ యింటిలో శుక్రుడు 12వ యింటిలో కుజుడు యీ యోగమందు బలవంతుగుదురు. కర్కటకమందు సూర్యుడుండగ సింహమందు బుధుడున్నప్పుడు శుక్రుడు రవికి 4వ స్థానములోనుండుట సాధారణముగ సాధ్యముకాదు.
7. తులయందు చంద్రుడుడగ వృశ్చికమందు కుజుడు స్వక్షేత్ర మందు, బుధుడు కన్యలో స్వక్షేత్రోచ్చలలో నున్నప్పుడీ యోగము బలము కలదగును. బుధునితో శుక్రుడు కలసినను దోషములేదు. కుజునితో గురువు కలసినను మంచిదేయగును. మిగిలిన గ్రహముల స్థితులు సామాన్యముగ నుండగలవు.
8. వృశ్చికమందు చంద్రుడున్నప్పుడు చంద్ర రాశ్యధిపతి కుజుడు మకరములో నుండగ, చంద్రునకు 12లో శుక్రుడు, 2లో గురుడు స్థితి నొందినచో యోగము ఫలించును. చంద్ర

రాశి నాథుని బలమునుబట్టి యీ యోగమునకు బలము కలుగును.

9. ధనుస్సులో చంద్రుడుండగ 2లో కుజుడు 12లో గురుడువున్న పక్షము బలము గలుగును. చంద్రరాశ్యధిపతి గురుడు మిత్ర త్రేత్ర మందుండుటవలన మంచిది. (2వ యింటిలో శని స్వత్రేత్రము, 12లో కుజుడు స్వత్రేత్రములోనున్న జాతకులు కుటుంబ క్షేమములను, ధనహీనతను దుఃఖమును పొందుచున్నారు)

10. మకరమందు చంద్రుడుండగ కుంభమందు శుక్రుడు. ధనుస్సులో గురుడు ఈ స్థితిలో శుక్రునకు మిత్రత్రేత్రము, గురునకు స్వత్రేత్రము బలము ఈ యోగమందు పుట్టినవారు భోగముల ననుభవించువారు, కుటుంబవృద్ధి గలవారు అగుదురు. 2వ యింటిలో గురుడు 12వ యింటిలో శుక్రుడుండట విశేష శుభ ఫలములుండవు. శుక్రుని శత్రుత్రేత్ర స్థితివలన శుక్రునకు బలము తగ్గును.

పూర్తి చావులగు కుజ శనిల స్థితిలో కుంభమందు శని, ధనుస్సులో కుజుడు మంచిది. కుంభ కుజుడు, ధనుశ్శనివలన ఫలము చాల స్వల్పముగ నుండును.

11. కుంభములో చంద్రుడుండగ మీనమందు గురుడు, మకరమందు శుక్రుడు శ్రేష్ఠము. విశేష శుభముల నిచ్చును. మీన శుక్రుడు, మకరగురుడు తక్కువ ఫలమునిచ్చును. మకరములో 12వ భావమందు గురుని నీచస్థితి వలన యోగ ప్రాబల్యముండదు.

12. మీనమందు చంద్రుడుండగ మేషమందు గురువు, కుంభమందు శుక్రుడు శుభము నెక్కువ యిచ్చును. 2వ యింటిలో శుక్రుడు 12లో గురువు తక్కువ శుభఫలముల నిచ్చును. పాపాధియోగమందు మీనచంద్రునకు 2వ యింట కుజుడు,

12వ యింట శని స్వతః తలము కలుగుటచేత యాయోగము క్రూరమైన ఫలముల నిచ్చును. ఇటువంటి యోగజాతకులు అవినితిపరులు, దుష్టప్రవర్తి కలవారై యున్నారు. ఆర్థికముగ బలవంతులైనను సమాజమందు గౌరవమర్యాదలు తక్కువ కలవారు అగుచున్నారు.

ఈ దురధురా యోగమందు రెండు లేక మూడు గ్రహములు రెండవ ఇంటిలోను, అట్లే రెండు లేక మూడు గ్రహములు పన్నెండవ యింటిలోను వున్నప్పుడు ఆయాగ్రహములయొక్క స్థితి ననుసరించి ఫలము నూహించవలయును.

చంద్రునకు ధనస్థానమనగా కుటుంబము, ధనము, సుచిత ద్రవ్యము కుటుంబ పోషణము మొదలగు ధనభావములను, పన్నెండవ యింటివలన ధనవ్యయము, వ్యయముచేయు మార్గములను ఇతర ద్వాదశభావ సంబంధమైన ఫలములను శుభా శుభగ్రహస్థితుల ననుసరించి వివరించవలసి యుండును.

ఉదాహరణమునకు చంద్రునకు 2వ భావములో (అనగా చంద్రస్థితభాగలనుండి 30 భాగలు దాటినపిమ్మట) గురు శుక్రులు, పన్నెండవ భావములో అనగా చంద్రస్థితభాగలకు 30 భాగల వెనుకలో కుజ శనియైనపున్న జాతకులకు ద్వితీయ సంబంధమైన ఫలములు శుభముగను, వ్యయసంబంధమైన ఫలములను దుష్టఫలములుగను వివరించవలసియుండును. మిత్రమస్థితి కలిగినచో మిత్రమ ఫలములను చెప్పవలయును,

దురధురా యోగ ఫలములనుగరించి చెప్పటలో రాజయోగ కారక గ్రహదశలు వచ్చినప్పుడు విశేషఫలములను చెప్పవలయును. సాధారణ దశలందు సామాన్య ఫలములను చెప్పవలయును.

80 అధ్యక్ష యోగము - ఫలము

- శ్లో॥ లగ్నాదరితుదమృత్యుమ బలినస్సర్వే శుభాస్సితాః కేటాః।
అధ్యక్షనామయోగః ప్రాభవ, ధనకీర్తిదస్సతతమ్॥ 146
- తా॥ లగ్నమునుండి 6, 7, 8 స్థానములందు శర్వ శుభగ్రహములు స్థితి నొందినప్పుడు అధ్యక్షయోగ మనబడును.
ఈ యోగమందు బుట్టినవారు ప్రాభవము, ధనము, కీర్తికల వారగుదురు.
- వి॥ ఈ యోగము పరాశరాహారాది గ్రంథములలో “అధి యోగ”మని చెప్పబడినది. లగ్నమునకంటె చంద్రునినుండి యీ యోగమునకు ప్రాశస్త్యము చెప్పబడినది.
గ్రంథకర్త చంద్రాధియోగమునకు బదులు లగ్నాధియోగ మును చెప్పినాడు. “లగ్నాద్వాచంద్ర లగ్నాద్వా” అను వచనానుసారము లగ్నమునుండికూడ నీ యోగము చెప్ప బడినది.
“పరాశరహార” చాంద్రయోగాధ్యాయము 5వ శ్లోకములో నిట్లు గలదు.
చంద్రాదంద్రాధికామధ్యైః స్యాదధియోగకః॥
తత్రరాజాచ మంత్రీచ సేనానిశ్చబలకృమాత్॥
చంద్రునినుండి 6, 7, 8 మూడు స్థానాల్లోను బుధ గురు శుక్రులు ముగ్గురు పున్నప్పుడు రాజు అని, రెండు స్థానాల్లో రెండుగాని మూడుగాని గ్రహములున్నప్పుడు మంత్రియని, 1 స్థానమందు ఒకరు లేక ఇద్దరు లేక ముగ్గురు యున్నప్పుడు సేనానాయకుడని బలము ననుసరించి చెప్పవలయునని యన్నది. బలము నను సరించి యనుటచేత గ్రహములయొక్క బలము, మరియు రాశుల లోగల గ్రహముల స్థానబలమును బట్టి నిర్ణయించవలసి యుండును.

ఫలదీపికాకారుడు “ఫలదీపిక” 6వ అధ్యాయములో 42, 48 శ్లోకములలో నిట్లు చెప్పియుండెను.

సామ్యైరిందోద్ధ్యూనపత్రంధ్రసూక్ష్మైస్తవ్యలగ్నాత్ సంస్థితైర్వా
ధియోగః। నేతా మంత్రిభూపతి సాస్యైర్లక్ష్మణభార్యః
శ్రీమాన్దీర్ఘజీవీమనస్వి।

చంద్రునినుండిగాని, లగ్నమునుండిగాని 6, 7, 8 స్థానములందు శుభ గ్రహములున్నచో 1 రాశియందు ఒక శుభగ్రహమున్నచో పైన్యూధిపతి, 2 రాశులందు రెండుగ్రహములున్నచో మంత్రి, మూడు రాశులందు మూడు గ్రహములున్నచో రాజు (ప్రభువు) అగుననియు, మరియు భౌతికలవాడు, శ్రీమంతుడు, దీర్ఘాయువుకలవాడు, మనస్వియగునని చెప్పినాడు. వీనిలో వికల్పములు వివిధముగ వచ్చును

6, 7, 8 రాశులందు ఒక్కొక్కరాశి యందొక్కొక్కగ్రహము 6, 7 రాశులందు రె గ్రహములు 1 రాశియందు మూడుగ్రహములుండుట సంభవించ వచ్చును. బుధుడు రవికి దూరముగ నుండవలయును

బుధుడు లగ్నమునుండిగాని, చంద్రునినుండిగాని రేఖయింటిలో నున్నప్పుడు రవి రేఖయింటిలోనుండుట సంభవించును. బుధుడు 7లో నున్నప్పుడు రవి 6, 7, 8 రాశులలో ఎందైననుండుట సంభవించును ఇట్టి సమయములందు యీ యోగప్రాబల్యము తగ్గును.

1. 6లో బుధుడు 7లో గురుడుగాని శుక్రుడుగాని యుండగ రవి 5వ యింటిలో నుండవలెను.
2. 6లో గురుడు 7లో శుక్రుడు 8లో బుధుడున్నప్పుడు రవి 9లో నుండవలెను.

8. బుధుడు 7లో నున్నప్పుడు రవి 6 లేక 8లో నుండుట సంభవించుటచేత 6,8 రాశులలో గురు శుక్ర లెవరున్నను, యీ యోగమునకు ప్రాబల్యము తగ్గును.

ఉత్తమాధియోగమును గురించి విమర్శించినప్పుడు

1. 5వ యింటిలో రవి 6లో బుధుడు 7లో శుక్రుడు 8లో గురుడు
2. 5వ యింటిలో రవి 6లో బుధశుక్రలు 7లో గురువు.
3. 5వ యింటిలో రవి 6లో బుధ గురు శుక్రలుండుట సంభవించినప్పుడు ఉత్తమాధి యోగముగ గ్రహించవలయును.
4. ఒక రాశియందున్నను మూడు గ్రహములయొక్క స్థితి ముఖ్యమని గ్రహించవలయును.
5. చరలగ్నమునకుగాని, చరరాశిగతచంద్రలగ్నమునకుగానిపట్టిన అధియోగముకంటె స్థిర రాశికి పట్టిన అధియోగము బలము దీనికంటె ద్విస్వభావరాశికి పట్టిన అధియోగము ప్రబలము అని తెలుసుకొనవలయును.

బలక్రమము ననుసరించి యీ యోగము ఫలించుననుటచేత మేషలగ్నమునుండి గాని మేషమందున్న చంద్రునినుండి గాని 6వ రాశిలో బుధుడు 7లో శుక్రుడు 8లో గురుడున్నప్పుడుగల అధియోగముకంటె, వృషభ లగ్నమునకుగాని, వృషభమందున్న చంద్రునకుగాని 6వ రాశిలో బుధుడు 7వ రాశిలో శుక్రుడు 8వ రాశిలో గురుడున్నప్పుడుగల అధియోగము. బలము. దీనికంటె ద్విస్వభావ రాశియగు మిథునమునకుగాని మిథునమందున్న చంద్రునకుగాని 6వ యింటిలో బుధుడు 7వ యింటిలో శుక్రుడు 8వ యింటిలో గురుడున్నప్పుడుగల అధియోగము బలమైనది అని చెప్పవచ్చునుకాని ఇచ్చట బుధుడు శుక్రుడు శత్రుతేత్రములందు గురుడు నీచరాశియందు స్థితి

నొందుటచేత గాళి బలమున్నను గ్రహములకు తగిన స్థాన బలములేనందున యాయోగము విశేషఫలప్రదము కాజాలదు ఇట్లే రాశులయొక్క గ్రహములయొక్క బల తారతమ్యమును బట్టి యోగప్రాబల్య దౌర్భల్యములను నిర్ణయించవలసి యుండును.

ధనుర్లగ్నమునకు గాని, ధనుస్సనందున్న చంద్రునకుగాని 6,7,8 రాశులలో వరుసగ శుక్ర, గురు, బుధులున్నప్పుడు రాశిబలము గ్రహములకు బలము కలుగును. ఈ యోగము ఉత్తమ ఫలముల నిచ్చును. ఇట్లే ఇతర లగ్నములకు యిహించ వలెను.

81 ఇష్టపాలయోగము - ఫలిము.

శ్లో॥ సర్వేగ్రహాయస్యచ జన్మకాలే
ఆపోక్లిమాదన్యగృహేషు తస్య।
రాజ్యప్రదస్సఖ్య కరశ్చ పుణ్యో
యోగస్సదాయం కలిశేష్టపాలః॥

147

తా॥ రవ్యాది సమస్త గ్రహములు ఆపోక్లిమరాశులందుగాక ఇతర స్థానములందున్నచో “ఇష్టపాల” యోగమనబడును ఈ యోగ జాతకులు రాజ్యములను పాలించువారు, సేఖ్యము నొందువారు, పుణ్యకర్మల నాచరించువారు అగుదురు.

వి॥ కేంద్రకణపరములందు మాత్రమే రవ్యాది గ్రహములుండ వలెనని భావము.

82 రాజయోగము - ఫలిము

శ్లో॥ తుంగస్థిస్థే స్తుత్ర్యధికైః ఛేదనై ర్భూషణైర్భవేత్ ।
చతుర్భిః పంచభిర్వాపి నీచనై ర్వా మహీపతిః॥

రాజస్వతీ వసుమతీ శుభతుంగయోగే

రాజాభవేదధచ తుంగగతైశ్చపాపైః॥

148

స్యాద్రాజవాంశ్చవిషయః ప్రభుజేతిభేదో

దీర్ఘాయురర్థ సుఖవాహన రాజ్యదాయా

నీచస్థితైర్వాఖచరైశ్చరాజా

భవేత్పురివ్యాం బహుకంటకశ్చ

జాతశ్చిరంజీవతి విత్తవాంశ్చ

భంగం సమాప్నోతి తథాంతకాలే॥

149

తా॥ ఏ జాతకునకైనను 3 లేక 4 లేక 5 గ్రహము లుచ్చరాశు లందున్నచో రాజగును. నీచ యందున్నను రాజగును.

మూడు శుభగ్రహములుచ్చలో నున్నచో (చంద్ర, గురు, శుక్రలు) రాజగును. ఇట్టి యోగమందు పుట్టినరాజు సాత్త్విక ప్రభువగును. దీర్ఘాయువు, ధనము, సుఖము, భోగములు గల వాడగును.

సావులు (రవి కుజ శనిలు) ఉచ్చగతులైనప్పుడకూడా రాజ గును. ప్రభువుగ చెప్పుకొనుటకు మాత్రమే వీలగును.

మూడు నీచగ్రహములుండుట వలనకూడ ప్రభువగును. కాని ప్రజలకు బహు కష్టములను కలిగించును. దీర్ఘాయుష్మంతుడు, ధనవంతుడు అగును. అవసాన కాలములో దుఃఖములను పొందును.

83 రాజపదయోగము - ఫలము

శ్లో॥ చంద్రులగ్నేశ్వరా యస్యవర్గోత్తమగతేశుభా

చతుర్భిః ఖేచరైర్ద్వస్త్రయోగోరాజపదాహ్వాయః॥

150

యోగేరాజపదేజాతోరాజావారాజసన్నిభః॥

మంత్రప్రధానః ప్రబలో గ్రామణీర్వాభవిష్యతి॥

151

తా॥ చంద్రుడు, లగ్నాధిపతి యిద్దరు శుభులై వ్యోత్తమమునుపొంది
4 గ్రహములచే చూడబడినచో “రాజపద” యోగమనబడును
ఈ యోగమందు పుట్టినవారు మంత్రులు, వ్రథానులు.
గ్రామాధిపతులు బలవంతులు అగుదురు.

వి॥ చంద్రుడు సంపూర్ణుడై యుండవలెను. లగ్నాధిపతికూడా
నై సర్విక శుభుడై యుండవలెను.

84 అమోఘయోగము - ఫలిము

శ్లో॥ ఉచ్చమూలత్రికోణస్థైర్బహుభిశ్శుభభైచరైః॥

అమోఘనామామోగోఽయం రాజ్యమూలమహాధనః॥ 152

తా॥ బహుశుభగ్రహములు తమతమ ఉచ్చ, మూలత్రికోణస్థానము
లందున్నచో “అమోఘ”మను యోగము ఏర్పడును. ఈ యోగ
జాతకులు రాజ్యమూలక బహుధనము కలవారగుదురు.

వి॥ బహు శుభగ్రహములనుటచే మూడు శుభ గ్రహములను
గ్రహించవలెను. ఒకప్పుడు నాలుగు గ్రహములను గ్రహించ
వచ్చును.

చంద్ర గురు బుధుల కుచ్చస్థితి, శుక్రకునకు తులయందు మూల
త్రికోణస్థితి సంభవించును.

కన్యలో బుధుడు, తులలో శుక్రకుడు పున్నప్పుడు గురుచంద్రులు
ఉచ్చస్థితి లేక మూలత్రికోణస్థితి యుండుటవలన కూడ యీ
యోగము ఫలించును.

5 శృంగాటయోగము - ఫలిము

శ్లో॥ లగ్న పంచమభాగ్యేషు సగ్రహేషుశుభేషుచ॥

యోగశృంగాటకో నామసుఖదశోచ్చైత్యరాయపి॥

తా॥ లగ్న పంచమభాగ్య భావములందు శుభగ్రహములున్నచో “శృంగాటక” యోగ మనబడును. ఈ యోగజాతకులు జీవితముయొక్క రెండవ భాగమందు సుఖము ననుభవించెదరు.

86 త్రిలోచనయోగము - ఫలము

శ్లో॥ సూర్యాంగారక చంద్రాణాం మిథఃకోణస్థితిర్యది।
బలినాంపంక్తి వృత్తిత్వం యదివాస్యాత్త్రిలోచనః॥ 154
యోగేత్రిలోచనేజాతో మహనైశ్వర్యసంయుతః।
హతా మిత్రశ్చమేధావీ భవితాచిరజీవనః॥ 155

తా॥ సర్వగ్రహములు వరుసగనుండగ రవి, చంద్ర, కుజులుమాత్రము లగ్నముకుండి కోణరాశులలో నున్నచో “త్రిలోచన” యోగమనబడును.

ఈయోగజాతకులు విశేషైశ్వర్యము గలవారు. శత్రువులు లేనివారు. మేధావులు, దీర్ఘాయువు గలవారు అగుదురు.

వి॥ రవి చంద్ర కుజులు ముగ్గురు లగ్న, పంచమభాగ్యములందు కలసిగాని విడిగగాని ఒకకోణ రాశియందుగాని రెండు రాశులందుగాని యుండగ, మిగిలిన గ్రహములు వరుసగనున్నచో యీ యోగమును చెప్పవలెను.

ఉదాహరణమునకు పంచమ కోణమందు కుజ రవులు భాగ్య కోణమందు చంద్రుడుండగ 4లో బుధుడు 6లో శుక్రుడు 7లో గురుడు 8లో శనియున్నచో గ్రహములన్నియు వరుసగ నుండును. మరికొన్ని విధములుగ కూడ దీనిని సాధించవచ్చును.

మరియొక విధము :- 8లో శని 9లో రవి 10లో బుధుడు 11లో శుక్రుడు 12లో గురుడు లగ్నమందు చంద్రుడు కుజుడు పున్నప్పుడు పైయోగము పట్టును లగ్నము కేంద్రము కోణముకూడ యగుచున్నందున లగ్నమునుకూడ గ్రహించవచ్చును రవి చంద్ర కుజులు మాత్రము కోణరాశులందుండుట మిగిలిన నాలుగుగ్రహములు వరుసగనుండుటముఖ్యము. (రాహు కేతువులస్థితి ముఖ్యముకాదు)

87 క్షేమయోగము - ఫలము

శ్లో॥ లగ్నాయుర్భాగ్యక ర్మేశాః స్వక్షేత్రేషస్థితాయది।
క్షేమోనామమహాయోగః కుటుంబక్షేమదాయకః॥ 156

తా॥ లగ్న, అష్టమ, భాగ్య, దశమాధిపతులు నలుగురు వారి వారి స్వక్షేత్రముందున్నచో “క్షేమయోగ” మనబడును. ఈ యోగజాతకులకు కుటుంబము సర్వవా క్షేమముగ నుండును.

వి॥ ఈ యోగమును గురించి విచారించినప్పుడు కొన్ని లగ్నములకు మూడు భావాధిపతులనే గ్రహించవలసియుండును. కొన్ని లగ్నములకు నాలుగు భావాధిపతులను గ్రహించుటకు వీలగును.

మేష తులా లగ్నములకు లగ్నాష్టమాధిపతి, వృషభలగ్నమునకు భాగ్యరాజ్యాధిపతి, మిథునలగ్నమునకు అష్టమభాగ్యాధిపతి, కన్యాలగ్నమునకు లగ్నదశమాధిపతి, మీనలగ్నమునకు లగ్న రాజ్యాధిపతి ఒక్కడే యగుటచేత యీ లగ్నజులకు మూడు భావాధిపతులకు మాత్రమే స్వక్షేత్రస్థితి కలుగును

4వ భావమునకు సంకోచము కలుగును. మిగిలిన లగ్నములకు లగ్నాష్టమ భాగ్యరాజ్యాధిపతుల స్వక్షేత్రస్థితి సంభవించును. మూడు స్థానాలలో మూడు గ్రహములు స్వక్షేత్రములలో నున్నప్పుడు ఒక భావానికి కొంత దోషము సంక్రమించే అవకాశములుండును.

ఉదాహరణకు మేష లగ్నమునకు లగ్నాష్టమాధిపతి కుజుడు, భాగ్యరాజ్య భావములకు గురు శను లధిపతులు. గురుకు భాగ్యమందు శని రాజ్యమందుండగ కుజుడు లగ్నమందుగాని అష్టమమందుగాని యుండవలసి యుండును. లగ్నమందష్టమాధి యున్నను, లగ్నాధిపతి అష్టమమందున్నను స్థితి దోషమువలన కొంత చెడు ఫలము సంక్రమించగలదు. ఇట్లే యితరములూ హ్యములు.

88 యూపయోగము - ఫలము

శ్లో॥ లగ్నే ద్వి తీయే సహజే చతుర్థే
యథాయథం సర్వఖగామదిష్సుః।
యూపాఖ్యయోగః కిల తత్రజాత
స్త్యాగాత్మవాన్ కీర్తియతశ్చయాజీ॥

157

తా॥ లగ్న ద్వి తీయ తృతీయ చతుర్థ భావములం దన్నిగ్రహము లున్నచో యూపయోగమనబడును. ఈ జాతకులు త్యాగ బుద్ధిగలవారు, కీర్తివంతులు యజ్ఞాదిక్రతువులు చేయువారు అగుదురు.

వి॥ యోగము నాభిసయోగములలో గలదు.

89 చక్రయోగము - పరిమి

శ్లో॥ ఆకళ్యసప్తమం లగ్నపర్యంతం సప్తరాశిషు॥
సప్తగ్రహాఃక్రమేణస్య ర్మోగోఽయంఛత్రసంజ్ఞకః॥ 158
ఛత్రయోగధనోమయ్యోఛత్రచామరయోగవాన్॥
స్వజనేష్టకరోంశ్యేతు వయస్యధికసౌఖ్యవాన్॥ 159

తా॥ సప్తమ భావమునుండి లగ్నమువరకు 7 రాశులందు ఏడుగ్రహములు వుండుటచేత ఛత్రయోగ మేర్పడును. ఈ యోగజాతకులు స్వజనులకు కేమమును చేకూర్చును. అంత్యవయస్సునందు విశేష సుఖము నొందును.

వి॥ ఈ యోగము నాథసయోగములలో గలదు. దీని ఫలమును గూర్చి జాతక పారిజాతము 7వ అ॥లో॥ ఛత్రేచాద్యంతసౌఖ్యాతుల ధనబలవాన్” అని చెప్పబడటచేత యీ యోగజాతకులు ఆద్యంతవయస్సులలో నెక్కువ సుఖమును పొందగలరని ఫలభేదము చెప్పబడినది.

90 సముద్రయోగము - పరిమి

శ్లో॥ ధనసుఖరిపున్పుత్యకర్మరిః॥
వ్యఖిలఖిగాస్సకలేషు సప్తమత్సు॥
సరిదధిపతి సంజ్ఞతశ్చయోగో
నరపతి భోగకరస్తు జాతకస్య॥ 160

తా॥ ద్వితీయ-చతుర్థ, షష్ఠ, అష్టమ-దశమ-ద్వాదశ భావములందు వారు భావములందు సప్తగ్రహములుండుటచేత “సముద్ర

యోగ" మనబడును. ఈ యోగజాతకులు రాజభోగముల సనుభవించెదరు.

వి॥ ఒక భావమును విడచి తరువాత భావములో గ్రహములుండ వలయును.

91 చక్రయోగము - ఫలము

శ్లో॥ తను సహజపుత్రమన్మథగురులాచేషస్థితా గ్రహస్సర్వే ।
సర్వేషు చక్రయోగో నరపతి చూడామణిర్భవతి॥ 151

తా॥ లగ్న, తృతీయ, పంచమ, సప్తమ, భాగ్య, లాభభావము లందు సర్వగ్రహము లుండుటచేత "చక్రయోగ" మగును. ఈ యోగజాతకులు రాజులలో శ్రేష్ఠులగుదురు.

వి॥ ఈ యోగము విషమభావములందు గ్రహములుండుటచేత సంభవించును. దీనియందు విశేషఫలము చెప్పబడినది సముద్ర యోగము సమభావములందు గ్రహము లుండుటవలన ఏర్పడి వది. దీనియందు ఫలము తక్కువయని గ్రహించవలయును.

92 కేదారయోగము - ఫలము.

శ్లో॥ యస్య రాశిచతుష్కేతు ఖేటా స్సర్వేయథాయథా ।
కేదారయోగస్సభ వేత్కృషినిత్ర సుఖోదయః॥ 152

తా॥ ఏ జాతకులకైనను సర్వగ్రహములు నాలుగు రాశులందున్నచో "కేదార" యోగమనబడును. ఈ యోగజాతకులు వ్యవసాయము వలన ధనమును, సుఖమును పొందగలరు.

వి॥ బృహజ్జాతక "నాభసయోగధ్యాయము"లో దీని ఫలమును

గురించి “కేదారజః కృషికరః సుబహూపయోజ్యః” అని కృషి కర్తయేగాక అనేక జనుల కుపకారములను చేయువాడని విశేషము చెప్పబడినది.

93 కేసరియోగము - ఫలము

శ్లో॥ బృహస్పతిశ్చంద్రకేంద్రే యస్యజన్మనిద్యతే॥
యోగః కేసరి నామాయం జాతకస్య సుఖప్రదః॥ 163

తా॥ చంద్రునకు కేంద్రమందు గురుడున్నచో “కేసరి” యోగ మగును. ఈజాతకులు సుఖము ననుభవించెదరు.

వి॥ ఈ యోగమందు చంద్ర గురువులకు బలముండవలెను. మేము చూచిన కొన్ని జాతకములలో కేంద్రచంద్రుడు కర్కటకము లోను గురుడు మకరమందు నీచలోనున్నప్పుడు వీరి జీవితము దుఃఖపూరితముగ నుండెను.

వృశ్చికలగ్నమై అందు చంద్రుడుండగ దశమ కేంద్రమందు గురుడుండి ౬వ కర్కటకములోనున్న జాతకులు భిక్షాటనమును చేయుచుజీవించెను వీరిజీవితమంతయు భిక్షాటనమయోగవలన

గురుడస్థమిచ్చెను. చంద్రునకు (భాగ్యాధిపతి) నీచస్థితి. ధన పంచమాధిపతియగు గురునకు రాజ్యకేంద్రస్థితిలో అస్థమయ దోషము పట్టటచేత వీరికి ధనము సుఖము లభించలేదు.

94 ఆయుర్యోగము - ఫలము

శ్లో॥ లగ్నేశజీవశుక్రాస్త్రయస్యజన్మని కేంద్రగా॥
ఆయు ర్యోగ స్తు జాతస్యకురుతే దిరజీవనమ్॥ 164

తా| లగ్నాధిపతి, గురుడు, శుక్రుడు క్షేంద్రములందున్నచో "ఆయు ర్యోగ" మనబడును. ఇట్టి జాతకులు పూర్ణాయువుగలవారై చిరకాలము జీవించెదరు.

95 ఉత్తమయోగము - పరిము

శ్లో| అర్కాదాపోక్లమే చంద్రే బలిన్యత్తమ యోగవాన్|
విసితోవిత్తవాన్జ్ఞానీ కార్యమనిపుణోభవేత్|| 165

తా| సూర్యునినుండి బలవంతుడైన చంద్రుడు ఆపోక్లమ రాశులలో నున్నచో "ఉత్తమయోగ" మనబడును. ఈ యోగజాతకులు నీతిమంతులు, ధనవంతులు, జ్ఞానవంతులు, కార్యదక్షులు అగుదురు.

వి|| రవినుండి 3, 6, 9, 12 రాశులలో 6, 9 రాశులందు చంద్రుడుండుటచే మంచి ఫలితములు కలుగును. "బలిని" అని చంద్రుడు బలవంతుడుగ నుండవలెనని చెప్పటచేత రవినుండి 6 లేక 9 రాశులలో నున్నప్పుడు చంద్రునకు బలము కలుగును.

96 ధనాకర్షణయోగము - పరిము

శ్లో| ఆయే లగ్నే దాయపోభాగ్యగశ్చేత్
భాగ్యేట్కామే కామపః పంచమేచ|
పుత్రాధీశోవిక్రమే విక్రమేశో
లగ్నేవిత్తకర్షణోనామయోగః|| 166

విత్తకర్షణయోగేతు జాతకోయత్రమందిరే|
అర్థాప్తిఫలపాప్తయై రభవేత్తద్భవపాసినామ్|| 167

తా| లగ్నాధిపతి యేకాదశమందు, లాభాధిపతి భాగ్యమందు,

భాగ్యాధిపతి సప్తమమందు, సప్తమాధిపతి పంచమందు, పంచమాధిపతి తృతీయమందు, తృతీయాధిపతి లగ్నమందు యే జాతకమందుండునో ఆ జాతకుడు “ధనార్హణయోగ” జాతకుడగును. ఇట్టిజాతకుడు ఏగృహమందు బస్మించునో యాగృహవాసులకు ఆనేకవిధములైన ఉపాయముల వలన ధనము లభించును.

వి॥ లగ్న, తృతీయ, పంచమ, సప్తమ, భాగ్య, లాభాధిపతులు తమ తమ భావములకు యేకాదశస్థానములో నుండుట యీ యోగమునకు హేతువిగుచున్నది.

97 ఉపచయయోగము - ఫలము

శ్లో॥ త్రిషష్ఠకర్మలాభేషు యస్య సర్వేశుభగ్రహః॥
యోగస్తూపచయోనామ జాతస్యశుభదాయకః॥ 168
ఉపచయయోగేజాత శుక్ల శరీవాన్వహం వృద్ధిమ్॥
సముపైతి సర్వసూన్య స్సందరమూర్తి స్సుభేధనిమాని॥ 169

తా॥ తృతీయ, పంచ, దశమ, లాభభావము లందు సర్వశుభగ్రహములున్నచో ‘ఉపచయ’ యోగమనిపేరు. ఈ యోగజాతకులు శుక్లపక్ష చంద్రునివలె క్రమముగ అభివృద్ధిని పొందుచు, అందరిచేత గౌరవింపబడువారు, సుందరమైన శరీరముగలవారు, సుఖము, ధనము, అభిమానము గలవారగుదురు.

98 కులవర్ధనయోగము - ఫలము

శ్లో॥ చంద్రుడార్కలగ్నస్థానానాం పంచమేషు శుభగ్రహః॥
సర్వేశుబలిః స్సర్వే యోగోఽయంకులవర్ధనః॥ 170

కులవర్ధనయోగేతు జాతస్సౌత్ కులవర్ధనః॥

పుత్ర పౌత్ర ప్రపౌత్రాయారోగ్య ధనసౌఖ్యభాక్ ॥ 171

తా॥ లగ్న, రవి, చంద్రులనుండి పంచమ భావములందు శుభ గ్రహములున్నచో “కులవర్ధన” యోగమనబడును. ఈయోగ మందు పుట్టినవారు పుత్ర, పౌత్ర, ప్రపౌత్రసుఖము, ఆయువు, ఆరోగ్యము, ధనము, సుఖము కలవారగుదురు.

వి॥ లగ్నమునుండి రవినుండి చంద్రునినుండి పంచమ స్థానములు పుత్రస్థానములు మరియు కోణరాశులు లక్ష్మీస్థానములు అగుటచేత యీ స్థానములందు శుభులగు బుధ, గురు, శుక్రలు ముగ్గురు యెచ్చటనున్నను యీయోగము కలుగును మూడు స్థానములనుండి పంచమములందు శుభులందుట ముఖ్యము. ఈ యోగము తరుచుగ సంభవించుట కష్టము.

99 వాహనయోగము - ఫలము

శ్లో॥ చంద్రసూర్యవిలగ్నేషు బలపద్ధిహతిశ్శుభే॥
పాపాయుక్తేచ సశుభే యోగోవాహన సంజ్ఞితః॥ 172

ఆగ్నేయమక్లే శకటంచసాశ్వం॥

చంద్రదేవ్యధాన్యం సప్తపంచవాహనమ్॥

భౌమాయధార్మశ్చసితోయధేందుః॥

బుధేతు మిశ్రంచ గజాదికంగురౌ॥

173

తా॥ లగ్న రవి చంద్రులలో నెవరు బలవంతులో వానినుండి 9వ భావము చాపగ్రహరహితమై శుభులతో కూడినచో “వాహన యోగము” కలుగును. వాహనములను నిర్ణయించుటలో రవి కుజుల వలన గుర్రపు శకటము యుండును. చంద్రుడు గాని

శుక్రుడుగాని యున్నచో వృషభముతోకూడిన వాహనము కలుగును. బుధుడున్నచో మిత్రము వాహనముండును. గురుడున్నచో గజాది వాహనములుండును.

వి॥ వాహనయోగ విచారణలో “అశ్వేయం” “అవ్యం” అని రెండు పదములు గలవు. వీనియొక్క సమన్వయము సమముగ బోధపడుటలేదు.

100 జయయోగము - ఫలము

శ్లో॥ శత్రుస్థానపతేనీచే రాజ్యేశేతుంగసశ్రేణే।
తౌబల్యబలినే యస్య లగ్నవీర్యజయీభిః॥

తా॥ శత్రుస్థానాధిపతి నీచలోనుండగ రాజ్యాధిపతి యుచ్చరాశిలో నుండి బలవంతులైనను శాశ్వతమునను లగ్నము బలముగలదై నచో “జయ” యోగ మనబడును. ఈ యోగ జాతికులు సర్వదా జయమును పొందువారగుదురు.

శ్లో॥ శ్రీ వేంకటేశకృపయా వెంకటేశ్వరశర్మణా।
నిద్దిప్తేయం విజయతే యోగానాం శతమంజరీ॥

తా॥ శ్రీ వేంకటేశ్వర స్వామివారి అనుగ్రహముచే వేంకటేశ్వర శర్మయను దైవజ్ఞునిచే “శతయోగమంజరి” అను నామధేయ ముగల యీ యోగావళి గ్రంథము చెప్పబడినది. ఈ గ్రంథము సర్వదా విరాజిల్లుగాక.

శతయోగమంజరియను గ్రంథమునకు

సుధుర కృష్ణమూర్తి శాస్త్రిచే వ్రాయబడిన

ఆంధ్రానువాద వివరణము సమాప్తము.

సుధుర కృష్ణ మూర్తి శాస్త్రి గారి

ఇతర ప్రచురణములు

1. బృహత్పరాశరహోరాశాస్త్రము (జాతకగ్రంథము) రు. 60-00
(1వ భాగము)
2. బృహత్పరాశరహోరాశాస్త్రము (,,) 2వ భాగము) 60-00
పరాశరమహర్షి చే చెప్పబడిన శతాధ్యాయపరిమితమైన
వ్రత్యక్షఫలప్రదమైన జాతకగ్రంథరాజము. పై రెండు
భాగములందు శివ అధ్యాయములకు ఆంధ్రానువాద
వివరణ విశేషములతో వ్రాయబడిన ఉత్తమగ్రంథము.
3. భావార్థకత్నాకరము (ఉత్తమ జాతకగ్రంథము) — 60-00
(మేషాది ద్వాదశలగ్నలగుర్చి, తన్వాది ద్వాదశభాష
ములగుర్చి, యోగాయోగములగురించి జాతకోదా
హరణములతో ఆంధ్రానువాదము చేయబడినది) —
4. వాస్తుశాస్త్రవివేకము (ఒకటవ భాగము) 20-00
5. వాస్తుశాస్త్రవివేకము (రెండవ భాగము) 30-00
6. వాస్తుశాస్త్రవివేకము (మూడవ భాగము) 25-00
7. వాస్తుశాస్త్రవివేకము (నాలుగవ భాగము) 35-00
(భారతీయ ప్రాచీనవాస్తుశాస్త్ర గ్రంథములను కూలం
కషముగ చర్చించి, పరిశోధించి వ్రాయబడిన గృహ
వాస్తుశాస్త్ర గ్రంథరాజము. అనుభవముతోను విపుల
మైన విమర్శతోను, బహువిధ చిత్రములతోను అల
రారుచున్న గ్రంథరాజమిదియొక్కటియే. ఈగ్రంథము
నామూల్యము చదివినవారికి గృహవాస్తుశాస్త్రము
శరత్కాలములకమరుటలో సంజేహములేదు)
8. వైవర్ణ్యవల్లభము (శ్రీపతిరచితము) ముద్రణలోనున్నది.
ప్రశ్నశాస్త్రము.

ప్రాప్తిస్థానము :

జ్యోతిష విజ్ఞాన కేంద్రము

సీతంపేట — రాజమండ్రి-4.